

No 114.

Kalendarzyk tygodniowy:

Sr. sw. Wiktora M.
Czw. **Boże Ciało.**
Piąt. sw. Dezyderego B.
Sob. sw. Joanny.
Niedz. sw. Grzegorza.
Pon. sw. Filipa.
Wt. sw. Bedy.

Wschód sł. godz 3 m. 58
Zachód sł. godz. 7 m. 56
Dług. dnia godz. 15 m. 58
Przybyło godz. 8 m. 24

CENA PRENUMERATY:

W ŁÓDZI:
Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ „ 50

Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:
Rocznie rb. kop. 40
Półrocznie „ „ 7
Zagranicą:
Miesięcznie rb. 1 kop. 10

Redakcja

Łódź
ul. Przejazd № 8.
Telefonu № 595

ROZWIÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, społeczny i literacki, ilustrowany.

Sroda, dnia 21 maja 1913 r.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Hoża № 32; w Pabianicach u p. Teodora Minko
w Zgierzu, w aptece p. Patka.

CENY OGŁOSZEN: **Madejane** przed tekstem 50 kop. za wiersz petitowy. **Zwyczajne ogłoszenia** za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. **Małe ogłoszenia** po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1¹/₂ kop.). **Najmniejsze ogłoszenie** 20 kop. **Reklamny i kroniki** po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rab. od tysiąca egzemplarzy. **Artykuły** bez oznaczenia honoraryum Redakcja uważa za bezpłatne: rękopisów drobnych nie zwraca. **Ogłoszenia w tekście** 1 rab. za wiersz petitowy. **Ogłoszenia, których terminy** przypadają w dniu świąteczne, drukujemy w przed dzień święta lub po święcie.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 1—2-ej po południu

Ubezpieczenia kapitałów, posagów, rent, i jednostkowe od wypadków.

Kapitały zakładowy i rezerwy około **8,000,000 rb.**

Taryfy i prospekty na żądanie — bezpłatnie.

„PRZEZORNOŚĆ”

Pierwsze Polskie Tow. Ubezpieczeń na życie i od wypadków

Biuro Dyrekcji
Warszawa Mazowiecka Nr. 22.

Główny Reprezentant na Łódź i okrag łódzki
Henryk Hertzberg Mikołajewska 31
Telefon 13-47.

Poszukiwani zdolni agenci na dogodnych warunkach.

Wybory do Seimu pruskiego.

Dnia 16 maja odbyły się w Prusiech prawyborcy, czyli wybory tak zwanych „walmanów” (wyborców), którzy 3 czerwca wybierać będą posłów do Izby poselskiej Sejmu pruskiego.

Akt prawyborców jest najważniejszą częścią skomplikowanej i opartej na trzyklasowym systemie pruskiej procedury wyborczej. Prawyborcy decydują bowiem o wyniku całej kampanii, a wybór posłów schodzi już do roli prostej tylko formalności.

Sejm pruski liczy 443 posłów (parlament tylko 397). Z ogólnej liczby 443 reprezentantów Izby pruskiej należało przy końcu ubiegłej sesji do partii konserwatywnej 155, do wolno-konserwatywnej 60, do centrum 103, narodowo-liberalnej 64, wolnomyślniej 37, polaków było 14, socjalistów 6, duńczyków 2 i dzikich 2.

Świeżo przeprowadzone prawyborcy, co było zresztą do przewidzenia i cośmy już kilkakrotnie podnieśli, nie przyniosły poważniejszych zmian lub niespodzianek. Wprawdzie cyfry wyborcze są do tej chwili niezupełnie jeszcze dokładne i dopiero po wyborach ściślejszych, które odbędą się w 39 okręgach, będzie znany skład nowej Izby, mimo to na podstawie ogłoszonych dotąd już wyników stwierdzić można, że nie nastąpiło żadne znaczniejsze przesunięcie sił. Reakcja pruska znowu triumfuje.

Udział w prawyborach był bardzo słaby. Dzienniki berlińskie donoszą, że zaledwie 30 procent uprawnionych do głosowania obywateli skorzystało z prawa wyborczego. Reszta, zrażona jawnym głosowaniem, nie wierząc w możliwość jakiegobądź sukcesu, pozostała w domu. Jest to istotnie ogromnie słaby udział, jeżeli uwzględnimy, że w wyborach do parlamentu niemieckiego bierze udział przeszło 80 procent wyborców.

O ile dotąd wiadomo, uważać można za wybranych 382 posłów w 267 okręgach, a mianowicie 133 konserwatystów, 45 wolnokonserwatystów, 59 narodowych liberałów, 25 wolnomyślnych, 29 centrowców, 12 polaków, 7 socjalistów i 2 duńczyków. Wybory ściślejsze odbędą się w 39 okręgach a stanie do nich 15 konserwatystów, 20 narodowych liberałów, 12 postępowców 4 socjalistów, 13 wolnokonserwatystów, 4 centrowców.

Przy obecnych prawyborach pruskich znaczny przyrost głosów zapisuje stronnictwo socjalistyczne. Liczba głosów oddanych na socjalistów wzrosła z 600,000 z przed pięciu laty do jednego miliona.

Jeżeli wybory ściślejsze przyniosą im zwycięstwo, natenczas na 12 mandatów berlińskich aż 8 znajdować się będzie w rękach partii socjalistycznej. Nic dziwnego, że wobec tego głosić mogą z dumą i tryumfem, „że Berlin jest rezydencją zarówno Wilhelma, jak Bebla”.

Co do innych stronnictw politycznych, wiadomo dotąd, że wszyscy przywódcy centrowi

ANTYKI

kolekcje porcelany, zbiory rzeźby, meble stylowe, zyrandole, obrazy i inne dzieła sztuki rozprzodaje się po znanym kolekcjonerze w **Warszawie, Moniuszki 9.** 1335

AKUSZERYA i choroby kobiece

Piotrkowska 120. Tel. 31-82
Dr. med. S. ARONSON,
były asystent klinik berlińskich. Przyjmuje do 10 i pół rano i od 4—6 do poł. W niedziele od 10—12. 1487

Lecznica chorób skórnych i wenerycznych
D-rów Falka, Golca i Jelnickiego
ulica Wólczańska № 36. — Telefonu 14-81.
Dla chorych stałych (oddzielne pokoje i ogólne sale) i przychodni. (Porada 60 kop. — Godz. przyjęć od 8—9 rano, 11¹/₂—1¹/₂, w południe i 7¹/₂—8¹/₂, wieczorem, w niedzielę i święta od 8—10 rano i od 12¹/₂—1¹/₂, po południu Roentgen, leczenie światłem i elektrycznością. — Badanie krwi przy syfilisie. 541

7mo klasowa szkoła żeńska imienia Elizy Orzeszkowej pod kierunkiem **Dr. fil. M. Stefanowskiej**
podaje do wiadomości, że egzaminy dla nowowstępujących ucznie rozpoczynają się dnia 9-go czerwca o godz. 10-ej rano.
Zapis odbywa się w kancelaryi szkoły (Spacerowa 21) codziennie od 9-ej rano do 3-ej po południu. 1497

Doskonale PAPIEROSY **„LUX”**
T^{me} LA FERME

EAU DE COLOGNE
AUX FLEURS
ED. PINAUD PARIS

Liczne analizy stwierdziły, że **śmietana**
kupowana na targu, przeważnie bywa fałszowana. Wyborową 1499

śmietaną

bez żadnych domieszek poleca Warszawskie Tow. Ziemiańskie Mleczarskie. Sprzedaż detaliczna w sklepach Towarzystwa. Sprzedaż hurtowa, Spacerowa 17, telefon 27-71

Wyłączna sprzedaż mleka sterylizowanego i homogenizowanego „Spójnia” dla dorosłych i niemowląt. Żądać wszędzie.

zostali ponownie wybrani. Zapewniony jest także wybór „niekoronowanego króla pruskiego” wodza partii konserwatywnej, posła Heydebrandta. W ten sposób skład nowej izby pruskiej pozostanie mniej więcej ten sam, co dotąd; wyniki prawyborów nie przyniosły bowiem ani ważniejszych zmian, ani znacniejszego przesunięcia sił.

Co do dzielnic polskich, to w Księstwie Poznańskim i Prusach Zachodnich polacy zatrzymali dotychczasowy stan posiadania, to jest w pierwszych wyborach zdobyli od razu, za jednym zamachem, wszystkie 12 mandatów, które dotąd mieli w swych rękach. Nie utracili żadnego, nie zdobyli też nowego. Były nadzieje, że dwa okręgi zdołają Niemcom odebrać. A mianowicie wchodził tu w grę okrąg, obejmujący powiaty: poznański wschodni i zachodni oraz obornicki i okrąg gnieźnieńsko-witkowski, zdobyty przez Niemców po raz pierwszy dopiero w poprzednich wyborach.

Nadzieje te jednak zawiodły. W obu tych okręgach za wielkie już szkody i spustoszenia wyrządziła komisja kolonizacyjna, a wynik prawyborów okazał znaczną przewagę niemieckich prawyborców. Były też dwa jedyne okręgi, które polacy mieli nadzieję zdobyć na Niemcach.

We wszystkich innych — poza dwunastu zapewnionymi i zdobytymi — postawieni zostali kandydaci polscy tylko dla policzenia sił.

W ten sposób w skład przyszłego sejmiku pruskiego wejdą następujący polacy: Morawski i ks. Styczyński z okręgu krotoszyńskiego-grodzisko-kościańskiego-smigielskiego; Korfanty, Trampczyński i Zakrzewski z okręgu śremsko-średzko-wrzesińskiego; Mizerski i Niegolewski z okręgu ostrowsko-odolanowsko-ostreszowsko-kepinińskiego; Sas-Jaworski i Zygmund-Seyda z okręgu jarocińskiego-koźmińskiego-krotoszyńskiego-pleszewskiego; Sikorski z okręgu lubawskiego, ks. Łosiński i Chmielewski z okręgu wejherowsko-pucko-kartuskiego.

Z dwunastu powyższych mandatów przypada dziewięć na Księstwo Poznańskie, a trzy na Prusy Zachodnie.

Niezdobyte przez Polaków okręgi wykazują częściowo przyrost, częściowo ubytek głosów polskich w porównaniu do wyborów przed pięć laty. Ubytek, wprawdzie nieznaczny, ale zawsze niepokojący wykazują np. okręgi babimoj-

sko-międzyrzecki i gostyńsko-wschowski. Są to okręgi kresowe, w których po miastach brak inteligencji i kupiectwa polskiego, a wieś zamieszkuje lud służebny pod panami niemieckimi.

Niekoniecznie pomyślnym był też wynik prawyborów w samym mieście Poznaniu. O zwycięstwie polskiem wobec trzyklasowego systemu wyborczego i ogromnej przewagi materialnej Niemców i Żydów w stolicy Wielkopolski nie było mowy, ale spodziewano się, że uda się przeprowadzić znaczniejszą, niż w poprzednich wyborach, liczbę walmanów. Nadzieje te zawiodły jednak.

Wprawdzie w porównaniu z wyborami z r. 1908, liczba polskich prawyborców podniosła się z 199 na 216, ale liczba niemieckich zwiększyła się z 316 na 360. To znaczy, że polacy zyskali tylko 17, natomiast Niemcy 44 wyborców więcej. Różnica to nieznaczna, ale zawsze niepokojąca.

Najgorzej sytuacja przedstawia się na Górnym Szlązku, gdzie polacy stracili dwa jedyne mandaty, które dotąd posiadali i w których obecnie stanęli do walki wyborczej.

W okręgu raciborskim, gdzie kandydował dotychczasowy poseł Raczek, przeprowadzono zaledwie sześciu wyborców polskich. Jest to cyfra wprost zawstydzająca i kompromitująca. Ulegli także polacy w okręgu pszczyńsko-rybnickim, który reprezentował dotąd p. Seyda. Tu polacy zdobyli zaledwie 10 procent wszystkich wyborców. W pierwszym okręgu zwyciężył centrowiec, w drugim kandydaci organizacji centro-narodowo-liberalnych.

Po stracie dwóch mandatów na Szlązku, koło polskie w nowej izbie pruskiej liczyć będzie tylko 12 posłów. Strata na Górnym Szlązku jest niewątpliwie przykra, ale nie jest niespodzianką wobec faktu, że centrum odstąpiło od kompromisu z Polakami, który natomiast zawarło z partiami hakatystycznymi.

Niespodzianką bolesną jest tylko tak zdumiewająco minimalna liczba oddanych głosów polskich. Nowy to dowód, że polskość na Górnym Szlązku cofa się z każdym rokiem więcej pod naporem naciskającej zewsząd niemieczyny.

Ze Stowarzyszenia robotników chrześcijańskich.

Na zwołane w drugim terminie ogólne zebranie roczne tego Stowarzyszenia przybyło w niedzielę do lokalu Domu Ludowego, z ogólnej liczby 1315 około 500 członków. Zebranie zajął prezes p. L. Kiełbasinski, na przewodniczącego wybrano p. J. Zawiszę, sekretarzem był p. Stefan Albrecht.

Po odczytaniu przez p. Adamskiego protokołu komisji rewizyjnej, p. Albrecht przedstawił sprawozdanie kasowe podług którego wpływ za rok 1912 łącznie z pozostałościami roku 1911 (rb. 169 kop. 70) stanowią rb. 9932 kop. 65; wydatki rb. 9403 kop. 90, i pozostałość w gotówce na rok bieżący rb. 528 kop. 75.

Majątek Stowarzyszenia z długami wynosi rb. 57,966 kop. 91, czysty rb. 29,297 kop. 91. Po wyjaśnieniu poszczególnych pozycji, zebrani sprawozdanie kasowe zatwierdzili.

Biblioteka liczy 1420 dzieł w 500 tomach. Na 574 członków zapisanych w niej, z książek korzystało tylko 200.

W roku sprawozdawczym odbyło się około 42 pogadanek. Zarówno ks. Albrecht jak i ks. Wygrowski zaznaczyli dodatni wpływ pogadanek na ogólne ukształcenie robotnika, skąd jedno, że na odczyt przychodzi niewielka względnie liczba członków.

Uchwalono zaciągnąć rb. 10000 pożyczki w 7-em T-wie pożyczkowo-oszczędnościowym na budowę parterowego domu frontowego dochodowego. Będą się tam mieścić 4 sklepy. Do podniesienia pieniędzy upoważniono ks. Jana Albrechta. Postanowiono prosić władze o zmianę par. 36 i 37 ustawy w tym duchu, aby zebranie było prawomocne przy jednej dziesiątej wszystkich członków nie zaś jak obecnie dwie piąte, oraz, ażeby było ważne w pierwszym terminie.

Bardzo długie debaty wywołały; sprawa sekretaryatu Warszawskiego Stow. robotników chrześcijańskich i kwestya zwrotu 5-rublowych bezprocentowych wniosków członkowskich. Sekretaryat warszawski wysłał do prowincjonalnych Stowarzyszeń prelegentów, doradców i instruktorów. Ponieważ jest to związane z kosztami

6)

A. CONAN DOYLE.

Zemsta archeologa.

(Ciąg dalszy — patrz № 113.)

Wreszcie zatrzymał się Burger przed jakąś samotną drewnianą stajnią i wyciągnął klucz z kieszeni.

— Chyba, że katakumba twoja nie leży w tej starej budzie? — zawołał Kennedy zdziwiony.

— To jest wejście do niej. I to właśnie ręczy nam za to, że jej nikt inny nie odkryje.

— A czy właściciel tej rudery wie o tem?

— Nie. Znalazł on tylko jeden czy dwa przedmioty, które zwróciły moją uwagę na to, naprowadziły mnie na myśl, że budynek ten wzniesiony został nad wejściem do katakumb. Wynałem więc tę budę od niego i rozpocząłem wykopaliska na własną rękę. Wejdz za mną i zamknij drzwi za sobą.

Był to długi próżny budynek ze żłobami dla krów wzdłuż jednej ściany.

Burger postawił latarnię na podłodze i zasłonił światło jej płaszczem z trzech stron, tak, aby promienie jej szły tylko w jednym kierunku.

— Mogłoby to zwrócić uwagę, gdyby ktoś teraz tu, o tej porze zobaczył światło — tłumaczył się.

— Pomóż mi w wyważeniu tego oto dylaprosiłem potem.

Podłoga w jednym kącie była rozluźniona i z tego właśnie kąta obaj uczeni zaczęli teraz wyważać deskę, jedną po drugiej, opierając je o ściany.

Pod podłogą tą był kwadratowy otwór, a przezeń stare kamienne schody prowadziły na dół w głąb ziemi.

— Bądź ostrożny! — zawołał Burger, gdy

Kennedy niecierpliwie i prędko zbiegł na dół po tych schodach. — Tam na dole znajdziesz istne gniazdo królików czy kretów, taki zawikłany labirynt dróg i gdybyś tam zabłądził, to mógłbym się założyć o sto przeciwko jednemu, że nie znalazłbyś drogi z powrotem. Zaczekaj więc, aż zejdziesz na dół ze światłem.

— Jakżeż ty się tu orientujesz, kiedy droga taka zawila?

— Z początku niewiele też brakowało, a byłbym się tu zgubił. Z czasem dopiero nauczyłem się powoli odnajdywać drogę i ułożyłem sobie pewien system, według którego się orientuję. Ale człowiek, który go nie zna, nie mógłby w żaden sposób wydostać się stąd, szczególnie w ciemności. Nawet teraz jeszcze mam zawsze kłębek ze sznurem, który rozwijam, zapuszczając się w głąb katakumb. Możesz zresztą sam zobaczyć, jak trudno się tu wydostać, bo tu każdy chodnik rozwidła się i dzieli niezliczone razy, ciągnąc się gdzieś w nieskończoność.

Zszedłszy o jakie dwadzieścia stóp pod stajnię, stanęli w kwadratowej pieczarze, wykutej w miękkim kamieniu wapiennym.

Latarka rzuciła migotliwe światło — jasne u dołu, a niewyraźne u góry — po popękanych brązowych ścianach.

Z tego środowiska rozchodziły się we wszystkich kierunkach otwory długich, ciemnych korytarzy.

— Teraz musisz iść tuż koło mnie i dobrze mnie się trzymać, przyjacielu — rzekł Burger — nie odchodź ani na krok, choćby ci nawet chodziło o zobaczenie czegoś zajmującego, bo miejsce, do którego cię teraz prowadzę, zawiera wszystko, co byś chciał widzieć, a nawet o wiele więcej. Będzie to więc tylko oszczędzenie czasu, jeżeli pojedziemy tam wprost, nie zatrzymując się po drodze.

Poprowadził go przez jeden z kruzganków, anglik zaś szedł tuż za nim. Od czasu do czasu kurytarz rozwidlał się, ale Burger trzymał się widocznie jakichś tajemniczych znaków, bo

szedł prosto, nie zatrzymując się nigdzie... nie wahając się ani na chwilę.

Przechodząc, widzieli wszędzie spoczywające wzdłuż ścian zwłoki zmarłych chrześcijan starego Rzymu tak gęsto obok siebie, jak śpiący na okręcie biedni emigranci.

Zółtawe światło latarni migotało po zmarszczonych twarzach mumij, odbijało się w okrągłych czaszkach i lśniło się na wydłużonych białych kościach ramion skrzyżowanych nad zapałą piersią. A wszędzie patrzył Kennedy w przejściu z natężoną uwagą na napisy, urny, obrazy, ubrania i narzędzia wszystkie leżące w tym samym porządku, w którym je umieszcili pobożne ręce przed tylu wiekami.

Już od pierwszego wejścia poznał wytrawny badacz, że to jedna z najwcześniejszych i najwspanialszych katakumb, zawierająca tak ogromny zasób zabytków rzymskich, jakie się jeszcze nigdy przedtem od razu pod obserwację uczonych nie dostały.

— A co by się stało, gdyby światło wyszło — zapytał Kennedy nagle.

— Mam jeszcze jedną świecę i pudełko zapalek w zapasie — odrzekł Burger — ale nawiasem mówiąc, Kennedy, czy ty masz jakie zapalki przy sobie?

— Nie, może mi dasz kilka?

— E, to niepotrzebne. Niema przecież obawy, abyśmy się rozłączyli!

— Jak daleko jeszcze pojedziemy? Zdaje mi się, że przeszliśmy przynajmniej jakie ćwierć mili.

— O, więcej nawet może; końca niema tym grobowcom. Ja przynajmniej jeszcze do niego nie dotarłem. Ale teraz zeszlismy na niepewny dla mnie teren i dobrze będzie, jeżeli użyję swego kłębaka ze sznurem.

Przywiązał koniec sznura do wystającego ze ściany kamienia, a kłębek miał schowany w kieszeni płaszcza i odwijał go w miarę, jak postępował naprzód.

(d. c. n.)

projektowano, by członkowie opłacali po 20 k. rocznie na rzecz sekretaryatu. Zebrani tego podatku uchwalić nie chcieli. Wreszcie zgodzono się by zarząd, jeśli zyski w końcu roku pozwolą, wypłacił sekretaryatowi nie więcej, niż 100 rb.

W kwestyi wydawania zapomóg chorym postanowiono wypłacać im pieniądze tylko za te dni, w które są czynne fabryki, a nie jak dotychczas, za pełny tydzień, tak samo jak poprzednio, jednak do wysokości 21 rb. w sumie ogólnej.

W sprawie zwrotu 5-rublowych udziałów postanowiono wypłacać w roku bieżącym do sumy 300 rb. tylko członkom, którzy wystąpili ze stowarzyszenia i domagają się pilnego zwrotu pieniędzy.

Do zarządu wybrani zostali pp. P. Adamski, J. Makarewicz, J. Buda, J. Widulski, St. Ptaszyński, A. Mikołajczyk, na zastępców pp. J. Zieliński, Wł. Piestrzyński, L. Laufer i St. Budzyński.

Do komisji rewizyjnej pp. A. Harasz, J. Zawisza, F. Zdrojewski (wszyscy ponownie) i Franciszek Turski (świeżo).

Reasumując to wszystko, co się słyszało na zebraniu onegdajszym, można wnosić, że Stow. robotników chrześcijańskich stanowi silną i dobrze zagospodarowaną organizację.

(a)

o doprowadzenie parku miejskiego do porządku.

W roku zeszłym magistrat łódzki odstąpił Resursie rzemieślniczej park miejski „Staszycy” na urządzenie wystawy rzemieślniczo-przemysłowej, żądając 500 rb. kaucyi na pewno, że komitet wystawy doprowadzi park do porządku w miejscach, gdzie postawi pawilony.

W tych dniach Resursa rzemieślnicza otrzymała zawiadomienie z magistratu, aby wniosła 1509 rb. do kasy miejskiej na uporządkowanie parku, z nadmienieniem, że komisya wydelegowana z ramienia magistratu, określiła te roboty na 2009 rb.

Magistrat o delegowaniu komisji nie zawiadomił komitetu wystawy, aby i z jego ramienia delegaci mogli wziąć udział w naradach i wypowiedzieć się co do konieczności przeprowadzenia robót i określenia wysokości kosztów.

Przytem nadmienić należy, że park „Staszycy” przed otwarciem wystawy był zaniedbany, że aby go doprowadzić do porządku magistrat zaprojektował parę tysięcy rubli i rząd gubernialny do propozycji tej się przychylił, jednakże do robót w roku zeszłym nie przystąpiono z przyczyny otwarcia wystawy.

Zdaniem członków zarządu Resursy rzemieślniczej samo to dowodzi, że park wymagał uporządkowania, i że znajdował się w stanie opłakanym. Bodajby z tych przyczyn magistrat winien swymi środkami doprowadzić park do porządku, a dopiero gdyby trzeba było wykonać roboty dodatkowe, wynikłe wskutek wystawy, Resursa byłaby gotową dać na nie fundusz. W całym świecie praktykuje się, że miasta dają komitetom wystawy zapomogi, tylko jedynie w Łodzi magistrat chce zarobić na wystawie.

Magistrat łódzki, nie pytając się Resursy, rozporządza jej funduszami. Tem dziwniej się cała ta sprawa członkom zarządu oraz członkom komitetu wystawy wydaje, że prezydent w rozmowie z członkami komitetu sam zaznaczył, że złożonej kaucyi nie ujrzy komitet, gdyż pochłonie ją uporządkowanie parku. Przedstawiciele komitetu po części zgodzili się na tę propozycję, jednakże nigdy nie przypuszczali, że magistrat będzie żądał jeszcze jakiejś dopłaty.

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dziś Przesława. Jutro Wisławy. W piątek Budziwujka.

TEATR POLSKI (ul. Ceglana nr. 83). Dziś „Wieczór poezyi” staraniem Tow. muz.-dram. „Harmonia”. Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem.

MUZEUM NAUKI I SZTUKI (Piotrkowska nr. 91) otwarte codziennie od godz. 4 po poł. do 10 wiecz. w niedziele i święta od godziny 12 w południe do 10 wieczorem. Tamże Wystawa sztuki czołowej.

Z powodu przypadającego w dniu jutrzejszym uroczystego święta Bożego Ciała, następnym numer „Rozwoju” wyjdzie w piątek.

KRONIKA.

—?

(a) Ze Zgromadzenia giełdowego. Wczoraj, w lokalu przy ulicy Piotrkowskiej Nr. 87, o godzinie pół do 6-ej wieczorem, odbyło się zwołane w drugim terminie ogólne zebranie roczne członków Zgromadzenia giełdowego. Przewodniczył wiceprezes komitetu giełdowego dr. Józef Konic, który zaprosił na asesorów pp. barona Manteuffla i Bekkera; sekretarzem był p. Józef Adamowicz.

Na wniosek przewodniczącego uczczono przez powstanie z miejsc pamięć zmarłego członka komisji rewizyjnej s. p. Rudolfa Zieglera.

Następnie dr. Konic scharakteryzował działalność komitetu giełdowego za rok 1912, która była celową i owocną i przytoczył ważniejsze momenty i fakty świadczące o tej działalności (sprawozdanie specjalne zamieścimy w oddzielnym artykule).

Z kolei przedstawiono budżet giełdy łódzkiej na rok 1913, przewidujący w dochodach i wydatkach rb. 5,720. W tem miejscu przewodniczący wyraził życzenie, aby przewidywane we wpływach dobrowolne składki na zasilenie funduszu giełdy w sumie 2,400 rb. mogły się powiększyć.

Po przyjęciu i zatwierdzeniu sprawozdania i budżetu, przystąpiono do wyborów.

Na miejsce ustępujących wybrani zostali za pomocą głosowania tajnego pp.: dr. Józef Konic, Oskar Kindler i Maks Kernbaum (ponownie) oraz Izidor Zand (świeżo). Do komisji rewizyjnej pp.: Ludwik Hentschel, Stanisław Jarczyński, Albert Ziegler, baron Manteuffel i Neumark.

Na wniosek jednego z członków uchwalono przeprowadzić energiczną agitację w celu werbowania nowych członków giełdy.

(a) Z Komitetu obywatelskiego. Uprośzeni przez komitet wykonawczy, zajmujący się sprawą robót publicznych, przy których znajdują zatrudnienie robotnicy pozbawieni pracy, pp. Zygmunt Rychter i pastor Gundlach—podnieśli dziś z kasy miejskiej 25,000 rubli na pokrycie wydatków związanych z dalszym prowadzeniem robót około niwelacji i zabrukowania ulic, zaprojektowanych przez inżynierę miejską.

Z asygnowanego przez ministerium na ten cel funduszu 100,000 rubli, pozostało zatem jeszcze w kasie miejskiej 50,000 rb.

(a) Z magistratu. Wczoraj, o godz. 6 wiecz. odbyło się pod przewodnictwem prezydenta p. W. Pieńkowskiego i przy udziale radnych pp. K. Eiserta, Z. Rychtera, M. Poznańskiego i dr. Watena oraz inżynierów miejskich pp. S. Nebelskiego, H. Bzowskiego, Referowskiego i radcy prawnego A. Raubala, posiedzenie, na którym przejrano referat, obejmujący wyniki podróży do Petersburga specjalnej delegacji.

Między innymi, referat zawiera sprawę zdecydowania budowy kanalizacji i wodociągów w Łodzi, na co przedstawiono ministerium plany do zatwierdzenia; sprawę wyjednaną pozwolenia na wydatkowanie w roku bieżącym 400,000 rubli na ulepszenie bruków miejskich, zabrukowanie nowych ulic i naprawę starych; projekt przeniesienia władz gubernialnych do Łodzi; wprowadzenie opłat od ładunków przybywających koleją kaliską, mających dostarczyć środków na utrzymanie w porządku dróg dojazdowych i t. d.

Referat ten delegacja, złożona z prezydenta, radnych M. Poznańskiego i K. Eiserta oraz starszego budowniczego S. Nebelskiego, przedstawi generał-gubernatorowi warszawskiemu i w tym celu udaje się w piątek do Warszawy.

Następnie rozważano prośbę o przyznanie zapomogi kursom politechnicznym Rogalskiego w sumie 15,000 rb.; magistrat prośbie tej odmówił. Przyznał natomiast subsydyum na rok bieżący w sumie rb. 2000 Towarzystwu „Ligi przeciwdziałającej”.

Rozpatrywano podanie dozoru kościelnego N. Maryi Panny w sprawie budowy trupiarni za

mentarzem na Dołach. Dozór kościelny prośbę swoją motywuje tem, że do znajdującej się obecnie trupiarni przywożą często ciała samobójców, czem profanuje się poświęcone miejsce na cmentarzu. Magistrat w zasadzie przychylił się do żądania i w tym celu porozumie się co do wydzielenia miejsca i wyasygnowania żądanych 3000 rb.

Prośbie grona właścicieli posesyj przy ulicy Ciemnej, Senatorskiej i innych o zabrukowanie ulic—na razie odmówiono.

Postanowiono, aby na zabrukowanie ulic na krańcach miasta używać pozostałości w końcu roku z sum przeznaczonych na bruki.

(x) Ze Związku zawodowego pracowników i pracownic krawieckich. W poniedziałek, d. 19 maja, odbyło się pierwsze posiedzenie nowowybranego zarządu, na którym podzielono mandaty w następujący sposób: Stanisław Stieglitz (prezes), Aleksy Krawczyk (zastępca prezesa), Stanisław Kagankiewicz (skarbnik), Stanisław Nowicki (zastępca), Piotr Klupiński (sekretarz), Antoni Sulicki (zastępca).

Dyżury odbywać się będą we wtorki i czwartki od godz. 8-ej do 9-ej wieczorem, w niedziele od godz. 9¹/₂ rano do 12¹/₂ w południe.

Posiedzenia zarządu odbywać się będą w poniedziałki o godz. 8-ej wieczorem.

Lokal Związku mieści się przy ul. Konstantynowskiej № 5.

(x) Ze Zgromadzenia majstrów stolarskich. Członkowie tego Zgromadzenia proszeni są o przybycie w czwartek, d. 22 b. m., o godz. 8-ej rano do kościoła św. Józefa na nabożeństwo i poświęcenie nowej chorągwi.

(a) Towarzystwo Biblioteki w Łodzi. Wczoraj, o godzinie 10 wieczorem, w lokalu Stowarzyszenia pracowników handlowych (Spacerowa 21) odbyło się organizacyjne zebranie nowej instytucji pod nazwą „Towarzystwo Biblioteki w Łodzi”. Założycielami są: dr. St. Skalski, adw. przys. Stanisław Łopatto, adw. przys. Paweł Rosental i inni.

Przewodniczył dr. Br. Handelsman. Głównym zadaniem Towarzystwa będzie chronić dzieci członków od zepsucia, któremu podlegają w czytelnich publicznych.

Dla zapobieżenia temu Tow. założy bibliotekę, z której korzystać będą dzieci. Nadto organizować będzie czytelnie, odczyty i konferencje. Członkowie płacą przy wstąpieniu tytułem wpisowego minimum 2 rb.; roczna składka także niemniej niż 2 ruble. Fundusze Towarzystwa tworzą się: z jednorazowych opłat i składek członków, z opłat od czytelników, z dochodów z odczytów, wykładów, pogadanek, koncertów i t. p.; wreszcie z ofiar i różnych darowizn.

Stwierdzono, że dotychczas do Towarzystwa zapisało się 100 osób. Do zawiadywania sprawami Towarzystwa wybrano tymczasową komisję, złożoną z 5 osób.

(a) Kursy muzyczne prof. Antoniego Grudzińskiego z dniem 15 czerwca r. b. przeniesione zostaną do domu przy ul. Piotrkowskiej nr. 113 (dom A. Boehmego).

(h) Ze straży. Jutro o godzinie 10-ej rano członkowie czynni straży ogniowej ochotniczej zbierają się w II oddziale, aby wziąć udział w procesyi z kościoła św. Krzyża.

(a) Osobiste. Gubernator piotrkowski wyjeżdża w początkach czerwca na dwumiesięczny urlop.

(d) Zebranie akcyonariuszów browaru spadkobierców Anstadta odbędzie się w dniu 31 b. m. w lokalu przy ul. Średniej nr. 34.

(a) Zawieszenie wypłat. Według „Kommersanta” (nr. 1076) zawiesiły wypłaty: w Moskwie Tow. handlowe E. Krotow i Synowie; pasywa 400,000 rb.; w Kamieńcu Podolskim—przemysłowiec i przedsiębiorca M. Zawojko; pasywa 400 tys. rubli; firma „Zagrajska i Sp.”, pasywa 85 tys. rubli.

(d) Poszukiwanie spadkobierców. Piotrkowski wydział hipoteczny poszukuje spadkobierców następujących osób: Stanisława Garszteckiego, Julianny Szyller, ur. Fajfer, Adama Edwarda Nenckiego, Hermana Frydrycha Kwady, Bartomeja Jezierskiego, Pawła Prędzika, Ruchli Zaks, Kazimierza Władysława Nowackiego, Piotra-Huberta Dębskiego, Benedykta Lewandowskiego,

Heleny-Rozalii Kwiatkowskiej, ur. Lewandowskiej i **Maryanny Zemek**.

(a) **Z Tow. warszawskich cyklistów w Łodzi.** Na odbytem wczoraj posiedzeniu zarządu, w lokalu przy ul. Nawrot nr. 23, przyjęto w poczet członków p.p. inżyniera S. Nebelskiego, inż. W. Kuckiewicz, M. Bikego, St. Jaworskiego, Br. Cichockiego, B. Micewicza, St. Trzcinińskiego, St. Groblewskiego, J. Fokczyńskiego i p. Zofię Radwańska. W sprawie urzędzonego w dniu 25 b. m. otwarcia sezonu sportowego postanowiono zebrać się w lokalu Tow. w sobotę d. 24 b. m. Na uroczystość tę zapowiedzieli swój przyjazd członkowie towarzystw zaprzyjaźnionych z Piotrkowa, Rawy, Ozorkowa i Pabianic.

Komisja sportowa Tow. pracuje obecnie nad projektem urządzania w lipcu rb. rekordu okrężnego jazdy motorowej.

(a) **Warszawskie Tow. wzajemn. ubezpiecz.** W lokalu Stow. techników pod przewodnictwem p. Stanisława Silbersteina odbyło się wczoraj zebranie przedwyborcze łódzkiego oddziału warszawskiego Tow. wzajemn. ubezpieczeń od nieszczęśliwych wypadków. Zebranie ogólne Towarzystwa odbędzie się dnia 29 b. m. w Warszawie.

Na posiedzeniu wczorajszym obecny był zarząd Towarzystwa „in corpore“, oraz 20 członków oddziału łódzkiego.

Sprawozdanie z działalności zarządu w roku 1912 złożyli pp.: Maksymilian Luxenburg, dyrektor zarządzający Tow. i Antoni Remer, prezes zarządu.

Rok ubiegły, bardzo niepomyślny dla przemysłu, zrzucił, że ilość wypadków znacznie wzrosła, a koszt dobiegł najwyższej normy, notowanej w kronikach Towarzystwa, mianowicie 171,086 rb. 12 kop., gdy za rok 1911 suma ta wynosiła 142,216 rb. 53 kop. Okoliczności te były głównym powodem, że suma zysków wyraża się tylko w cyfrze 39,451 rb. 7 kop., przy poborze premij 240,553 rb. 77 kop., gdy zysk za poprzednie 4 lata stanowił rocznie około 70,000 rb.

Liczba uczestników Towarzystwa, po ogłoszeniu nowego prawa o ubezpieczeniu, znacznie wzrosła. Liczy ono obecnie 574 ubezpieczone fabryki z 62,933 ubezpieczonymi i z 18,464,037 rubli.

Ogółem w Królestwie podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu 1997 fabryk z 331,300 robotnikami. Ogólna liczba wypadków w Królestwie, oprócz przemysłu górniczo-hutniczego wynosiła w 1911 roku 7,858 rb., z czego na kooperatywę warszawską przypada 2,006 wypadków, czyli około 20 proc.

(e) **Poparzenie.** Wczoraj wieczorem zdarzył się następujący wypadek: Do wychodzącego z fabryki Scheiblera t. zw. „centrali“ na Wodnym Rynku — Jana Stawskiego, podeszła na ul. Fabrycznej jakaś kobieta, chlusnęła na niego kwasem siarczanym, poparzyła mu całą twarz i wypaliła oczy.

Idący z nim Juliusz Skupień i Alma Disterhof otrzymali również poparzenia, Skupień cięższe Disterhof lżejsze.

Napastniczkę natychmiast zatrzymano, jest nią Zofia Berunta lat 24, mieszka przy ul. Miłsza nr. 64.

Powodem jej czynu podobno było zerwanie z nią Stawskiego, który od dłuższego czasu miał z nią stosunki.

Stawskiego i Skupnia odwieziono do szpitala Scheiblera, a Beruntę odprowadzono do cyrkułu.

(e) **Krwawe zajście z bandytami.** Od dłuższego już czasu w obrębie powiatów sieradzkiego, wieluńskiego i łaskiego grasują bandyci. Zarządzane obławy nie dawały żadnych rezultatów. Bandyci bezkarnie rabowali przejeżdżających włościan i napadali na folwarki, siejąc postrach na okół.

Onegdaj włościanie, zajęci robotami szarwarkowymi na szosie złoczewskiej pomiędzy wsią Wigielzów a Krześlawy, zauważyli idących szosą trzech młodzieńców, którzy wydali się podejrzanymi. Włościanie otoczyli ich, zrewidowali i jednemu odebrali brauning, a następnie zaprowadzili do urzędu gminnego w Wigielzowie, w pow. łaskim.

Jeden z włościan, Chmielowski, wszedł za

kratki, aby opowiedzieć pisarzowi o zajściu. Wtedy jeden z bandytów wyjął rewolwer i wymierzwszy do pisarza strzelił. Pisarz pochylił się i tym sposobem uniknął śmierci, ale kula trafiła Chmielowskiego, który padł trupem na miejscu. Przerażeni włościanie oddali na żądanie bandytów odebrany rewolwer, ci zaś, korzystając z osłupienia włościan, wybiegli na podwórze i poczęli uciekać.

Obecny przy tem chłopiec wybiegł za bandytami, co widząc, ci dali kilka strzałów do niego i niebezpiecznie ranili. Droga pozostawała wolna, to też zdołali bezkarnie zbiedz, gdyż zarządzone pościgi nie dały żadnych na razie rezultatów.

(z) **Zaginiony zaprząg.** Na szosie Rokicińskiej w Widzewie, do miejscowego mieszkańca Michała Kupe, przyjechał krowiak, włościanin z gminy Ciosny, wsi Wilkowie, Stanisław Bomba. Podczas libacji niezłani sprawcy odwiązali konia, wsiadli na wóz i pojechali. Skradziony koń, lat 4, gniady, przedstawiał wartość 125 rb., z uprzężą, wozem i sprawkami na wozie razem 209 rb. Złodziei poszukuje policja.

(p) **Zemsta zwierzęcia.** W Mani za lasem miejskim Wojciech Szpilka, woźnica właściciela fabryki, lat 55, przy czyszczeniu konia uderzył go zgrzebłem, za co koń pokopał go, kalecząc mu piersi i lewą nogę. Rany opatrzył lekarz Pogotowia.

(p) **Przy pracy.** Na ulicy Leszno nr. 8 Ignacy Adamski, ślusarz, lat 24, wskutek uderzenia maszyny upadł na żelazo, przyczem okaleczył czoło i nos.

— Na ul. Cegielnianej nr. 89 Anna Zys, lat 50, robotnica fabryki braci Dobranickich, w maszynie, przy której pracowała, okaleczyła lewą rękę.

W obu wypadkach rany opatrzyli lekarze Pogotowia.

(d) **Kradzieże.** W restauracji Romczenki, przy ul. Nowo-Cegielnianej nr. 17, z kieszeni Józefa Zielińskiego skradziono portmonetkę ze 100 rublami gotówką. Podejrzanego o tę kradzież aresztowano.

— Z mieszkania Jana Westerala, przy ulicy Dąbrowskiej nr. 21, z okna I piętra wyskoczyła 15-letnia Marta Giertych i uległa obrażeniu całego ciała.

W stanie ciężkim karetka Pogotowia odwiozła ją do szpitala św. Aleksandra.

*

(a) **Strajk w Pabianicach.** Przed kilkunastu dniami zastrajkowała znaczna część tkaczy; w ostatnim tygodniu przyłączyli się do strajku tkacze wszystkich fabryk. Tkalnie pabianickie stanęły.

W lokalu majstrów tkackich w Łodzi przy ulicy Przejazd Nr. 1 odbyło się zebranie 50-ciu właścicieli tkałni pabianickich, pod przewodnictwem p. Barucha, który przekładał, że koniecznym jest dla interesów przemysłu, aby ułożyli się z robotnikami. Nadmieniał przytem, że strajk nie ma charakteru zorganizowanego, ponieważ w różnych fabrykach stawiane są różne żądania. Zaproponował ułożenie wspólnych norm płacy, obowiązujących wszystkich właścicieli tkałni. Postanowiono podnieść płacę zarobkową o 20%. Rozważano także sprawę zorganizowania wspólnej kasy chorych.

(e) **Piotrków.** Korespondent nasz donosi:

W dniu 9 b. m. komisja, wyznaczona przez p. gubernatora, oglądała miejsce skarbca magistratu, by go zabezpieczyć na przyszłość przed wypadkiem jaki miał miejsce niedawno.

Komisja ta postanowiła piwnicę pod skarbcem zasypać, drzwi do skarbca zrobić żelazne, zamienić na takie drewniane futryny, drewniane budynki, przylegające do skarbca, skasować i zamiast zniszczonej kasy żelaznej umieścić ogniotrwałą.

— Powstał projekt urządzenia szpitala wartyatow dla gubernii piotrkowskiej. Do tej pory gubernia płaci 40 tys. rb. rocznie na utrzymanie chorych w szpitalu w Tworkach i korzystać może z kilkudziesięciu miejsc, które nie zawsze są wolne.

— (a) Podana przez niektóre pisma wiadomość jakoby tłumacz przysięgły przy sądzie okręgowym piotrkowskim p. Waserzug ustąpił z zajmowanego stanowiska okazała się nieprawdziwa.

P. Waserzug prosił tylko władze sądowe o utworzenie posady drugiego tłumacza z powodu nawału pracy.

(a) **Nowi ławnicy.** Na stanowiskach ławników sądów gminnych i ich zastępców w pow. łódzkim na trzecielecie 1913—1915 r. zatwierdzeni zostali:

W okręgu I (os. Tuszyń) Józef Zasada—ławnik, Walenty Ostrowski—zastępca;

w okręgu II (os. Rzgów) Antoni Ciupa—ławnik, Franciszek Kosiada—zastępca;

w okręgu III (os. Bałuty) Wilhelm Bauer—ławnik, Marcin Rajchert—zastępca;

w okręgu IV (os. Aleksandrów) Rudolf Szulc—ławnik, Józef Górecki—zastępca;

w okręgu V (os. Konstantynów) Karol Olzowski—ławnik, Franciszek Czech—zastępca.

(x) **„Lutnia“ łódzka w Piotrkowie.** Do szeregu „obywatelskich czynów „Lutni“ naszej należy zaliczyć ostatni wyjazd drużyny śpiewaczej do Piotrkowa w dniu 17 b. m. i wzięcie udziału w koncercie na rzecz Towarzystwa Pomocy Szkolnej.

I tym razem, jak zwykle, koncert uwieńczony został zupełnym powodzeniem artystycznym. Lwią część programu wypełnił chór „Lutni“ pod batutą dyr. T. Mazurkiewicza, śpiewając najpiękniejsze utwory naszych kompozytorów.

Prof. Wacław Giżycki czarował słuchaczy swą wysoce subtelną grą na wiolonczeli, a p. Edward Kulisz, znany deklamator, dobudzał publiczność swoimi doskonałymi monologami do ustawicznego śmiechu.

Po koncercie w sali Tow. cyklistów odbył się bankiet na cześć gości, na którym wygłoszono szereg przemówień, a pieśni wykonane przez chóry „Lutni“ utrzymywały podniosły nastrój do rana. Dawno już świtało, kiedy lutniści nasi, śpieszący się na pociąg do Łodzi, z żalem opuszczali gościnne progi Towarzystwa, unosząc trofea w postaci wieńców dla dyrektora i zespołu.

(z) **Z konstantynowskiej straży.** W niedzielę 25 maja o godzinie 4 po poł. w parku strażackim na wielkim rynku odbędzie się majówka strażacka.

Czysty dochód zasili fundusze miejscowej straży ogniowej ochotniczej.

(a) **Skutki braku szkół.** Onegdaj w Zgierzu na przedmieściu Przybyłowie, czterech chłopcy ze sfery robotniczej, grali w piłkę. Podczas tej zabawy najmłodszy z nich 12-letni Leon Kuciński, ze swawoli, zamiast piłką, rzucił w kierunku towarzyszy kamieniem. Rozgniewani malcy powalili Kucińskiego na ziemię, bili pięściami, kopali nogami nawet wtedy jeszcze, gdy już błedny chłopczyna nie dawał znaku życia. Ten straszny samosąd zauważył jakiś przechodzień i wyrwał ofiarę dręczycielom.

Przyniesiony do mieszkania rodziców Kucińskiego, pomimo pomocy lekarskiej, dopiero wczoraj pod wieczór odzyskał przytomność, wątpliwym jest jednak, czy uda się utrzymać go przy życiu. Zdziczałych chłopców aresztowano.

Pod jakimiz wpływami moralnymi wychowywali się ci chłopcy, sięgający już 15 lat wieku?

(x) **Uchwata.** Związek tkaczy zarobnych w Zgierzu, filia w Radogoszczu, zawiadomił panów fabrykantów pluszu, że tkacze zarobni, nie mogą się utrzymać z teraźniejszej płacy przy obecnej drożyznie, zażądali podniesienia płacy do poziomu taryfy z roku 1909. Termin odpowiedzi fabrykantów w kwestyi porozumienia się ze związkiem naznaczono na 30 maja r. b.

(z) **Brzoźki na Zielone Święta.** Zamieszkały w kolonii Kały pod Łodzią, Izrael Tenenbaum zawiadomił posterunek straży ziemskiej, iż niezłani złoczyńcy spustoszyli i zniszczyli jego las pod Teofilowem, a mianowicie pozrywali wierzchołki ze 160 drzew brzożowych.

Wszczęto śledztwo, które wykryło, że wierzchołki brzoż, wyniósł na targ do Łodzi mieszkaniec gminy Radogoszcz, Edward Partuski i na targu sprzedał dla umajenia domów w dniu św. Trójcy.

Partuskiego pociągnięto do odpowiedzialności sądowej.

(z) **Za brudy w sklepikach.** Policja w Radogoszczu sporządziła szereg protokółów i oddała pod sąd właścicieli sklepików spożywczych i piekarń w Radogoszczu za niechlujne utrzymywanie towarów i niestosowanie przepisów higieny, mianowicie: Joachima Chilmana (Zgierska 57), Jana Kęska (Zgierska 99), Cejnę Sachsa (Cerecka 7) i innych.

(d) **Zabójstwo.** Włościanin wsi Huta-Wiskicka, gm. Wiskitno, pow. łódzkiego, Fryderyk Ham, zwoził na swe pola nawóz. Po drodze wjechał na zasiane żytem pole sąsiada, Tomasza Gorzkiewicza, który, widząc to, zaczął mu robić wymówki. Od słowa do słowa przyszło do nadzwyczaj gwałtownej wymiany słów, w trakcie której Ham, zdjąwszy z wozu orczyk, uderzył nim kilka razy w głowę Gorzkiewicza. W pół go

dziny po tej operacji G. zmarł. Gwałtownego sąsiada aresztowała policja i odstawiła do więzienia w Łodzi.

S Z T U K A.

(x) **Wieczór poezyi.** Przypominamy o dzisiejszem przedstawieniu teatralnem Koła dramatycznego tow. „Harmonia“ które w teatrze Polskim przy ulicy Cegielnianej urządza dziś „Wieczór poezyi“ złożony z utworów dramatycznych: „Pierwioski“ — Kornela Ujejskiego, „Partya szachów“ — Djacosy i „Pan Benet“ — hr. Aleksandra Fredry.

Od godziny 6 wieczorem pozostałe bilety, w cenie od 1 rb. kop. 20 do 20 kop. są do nabycia w kasie teatralnej.

(x) **Tow. muzyczne im. Szopena** urządza w sobotę dnia 24 maja r. b. w lokalu własnym (wspólnym z „Lutnią“ Piotrkowska 108) koncert na benefis dyrektora A. Brandta z łaskawym współudziałem p. Jadwigi Doria (sopran), p. Tadeusza Wrońskiego, basisty teatrów królewskich włoskich, Tadeusza Mazurkiewicza (fortepian) oraz benefisanta A. Brandta (skrzypce), orkiestry smyczkowej i chóru męskiego Tow. Bilety wcześniej nabywać można w księgarni Gebethnera i Wolffa (Piotrkowska 87), a w dzień koncertu od godz. 6 wiecz. przy wejściu na salę.

(a) **Przedstawienie amatorskie.** W dniu 24 b. m. t. j. w nadchodzącą sobotę muzykodramatyczne towarzystwo „Gutenberg“ organizuje w Domu Ludowym (Przejazd № 34) przedstawienie, w którym wystąpią po raz pierwszy członkowie Koła dramatycznego tej instytucji, pod reżyserją p. A. Góreckiego. Odegrana będzie bardzo wesoła farsa 3-aktowa Bissona p. t. „Bandyci“.

Jak słyszeliśmy, organizatorzy widowiska dokładają wszelkich starań, aby udało się ono jak najlepiej.

O dobrym zespole sił amatorskich, dochodzą nas pochlebne wieści, należy więc się spodziewać, że praca amatorów i reżyserji będzie owocną.

Po ukończeniu przedstawienia, które rozpocznie się o godz. 8-ej min. 15 wieczorem, odbędą się tańce.

Nadmienić należy, że osoby będące na przedstawieniu, dopłacają do zabawy tanecznej 20 k., przybywający tylko na tańce płacą po 50 kop. za wejście.

Bilety wcześniej nabywać można w lokalu Towarzystwa (Przejazd 12 m. 14) od godz. 7-ej wieczorem.

(x) **Popis szkoły muzycznej Heleny Kłejńskiej.** Dnia 25 b. m. t. j. w niedzielę o godzinie 4 po południu w sali koncertowej przy ul. Dzielnej odbędzie się popis wychowalców szkoły muzycznej Heleny Kłejńskiej.

Program wypełnią uczennice klas fortepianu prof. Mełcera z Warszawy, Nirsteina, chóralnej prof. Dworzaczka. Nadto w popisie wezmą udział uczennice prof. Szlezycierówny z Warszawy, pani Wanda Łukomska, Opid-Koszutska, Klimontowicz, a także p. Maryla Borkowicz, która w bieżącym sezonie występowała na koncertach muzyki polskiej w Petersburgu, zyskując pochlebne recenzje. P. B. zdobywa sobie również uznanie jako kompozytorka.

Maurycy Kisielnicki.

W sobotę nadchodzącą, dnia 24 b. m. po dłuższej niebytności w Łodzi, znanz deklamator p. Maurycy Kisielnicki wystąpi w teatrze Polskim przy ulicy Cegielnianej z wieczorem o niezwykle interesującym programie, któremu ozdobą będzie utwór poetycki o śmierci księcia Józefa Poniatowskiego w Elsterze.

Wieczór ten urozmaici występ panny Janiny Kisielnickiej (córki), godnej następczyni swego ojca, która w dziele artystyczno-humorystycznym wypowie kilka utworów, prawdziwych pereł poezyi i humoru polskiego.

Bilety wcześniej nabywać można w cukierni Bolesława Gostomskiego (dawnej Roszkowskiej), róg Pasażu Meyera i ulicy Piotrkowskiej.

Z WARSZAWY.

* Przemysł ludowy.

Zarząd Towarzystwa Popierania Przemysłu Ludowego w Królestwie Polskiem, podaje do wiadomości, że Ogólne roczne Zgromadzenie Członków Towarzystwa odbędzie się w sobotę dn. 31-go maja o godzinie 8-ej wieczorem, w Muzeum Rzemiosł i Sztuki Stosowanej przy ul. Chmielnej nr. 52.

Zgodnie z § 24-tym Ustawy, Zgromadzenie to jest prawomocne bez względu na ilość zebranych osób.

* Wystawa jubileuszowa.

W Warszawie w salonie Rychlinga otwarto wystawę jubileuszową. Wypadki z przed stu lat znalazły w niej nieme odbicie, a specjalnie dobitnie zaakcentowała się postać ks. Józefa Poniatowskiego.

Niejednemu z malarzy bohatera postać wielkiego wodza dała insumpt do stworzenia dzieła dużej wartości artystycznej, i niejednemu z ludzi oglądających te prace żywiej zabiło serce na widok kochanka Polski księcia Pepi, tego, który tak pięknie umiał bronić honoru Polski i swego rycerskiego honoru do ostatniej chwili życia, do śmierci w nurtach Elstery. Śród odtwórców postaci księcia Józefa wyliczyć należy w pierwszym rzędzie prace Grassiego i Juliusza Kossaka, dalej prace Brodowskiego, Vernet'a, Suchodolskiego Januarego, Kickiego i Madalińskiego. Z przedstawicieli sztuki nowoczesnej wymienić należy Bagińskiego, Chełmińskiego, Sarnowicza, Tańskiego i t. p.

Wystawa prócz tego zawiera gablotki z pamiątkami po ks. Jóżeie. Publiczność odwiedza ją chętnie, co da się łatwo wytłumaczyć czcującą kraj cały żywi dla pamięci bohatera. (a)

* Z powodu rocznicy skonu Prusa.

Wczoraj odbyło się w kościele św. Krzyża uroczyste nabożeństwo żałobne z powodu rocznicy skonu niezapomnianego Bolesława Prusa.

Na nabożeństwie zgromadzili się licznie przedstawiciele różnych instytucji w Warszawie.

Z KROLESTWA.

Powszechne nauczanie. Sprawa powszechnego nauczania kroczy w powiecie płockim pomyslnie bez przeszkód.

D. 12-go b. m. gmina Drobin postanowiła jednomyślnie zaprowadzić u siebie sieć szkolną. Ta jednomyślność i brak wszelkiej opozycji w bardzo licznej zebraniu dowodzi wysokiego uświadomienia drobniaków w sprawach społecznych. Włócznie, drobna szlachta i ziemianie szli ręką w rękę.

Gmina Drobin liczy 9,879 mieszkańców, w tem 889 dzieci w wieku szkolnym; posiada 19,039 morgów ziemi i ma 3 szkoły, na które wydaje 592 rb. rocznie. Obecnie zaś uchwalono utrzymywać 18 szkół, opłacać 3,600 rb. rocznie, co zwiększy składkę gminną o 13.7 kop. z morga.

Kary prasowe. W „Iskrze“ sosnowickiej czytamy: „Za notatkę o strajku w Zawierciu redaktorka „Iskry“, p. Helena Monsiorska, została skazana administracyjnie na 200 rb. kary lub miesiąc aresztu. Ponieważ p. Monsiorska kary zapłacić nie chciała, przeto została aresztowana.

„Kuryer Zagłębia“ został skazany na 500 rb. grzywnien, za artykuł „O strajku“.

Z dzielnic polskich.

Z KRAKOWA. Uczczenie pamięci dr. Jordana. W Krakowie, odbyło się wczoraj rano, jako w rocznicę śmierci dr. Jordana, nabożeństwo żałobne, po południu zaś staraniem „Tow. op. nad ubogą młodzieżą szkolną“ festyn w parku dr. Jordana. Przed bustem ś. p. dr. Jordana przedefilowały liczne zastępy dziatwy szkolnej, do której przemówił dyr. Winkowski. Następnie odbył się match drużyn footballowych gimn. św. Jacka i gimn. im. Sobieskiego. Pochód Skautów odpadł w obchodzie wobec zakazu politycy.

— S. p. Adam Miodoński. W Kra-

kwie zmarł ś. p. Adam Miodoński, profesor filologii klasycznej w Uniw. Jagiellońskim. Urodzony w Zywcu w 1861 r. ukończył Uniwersytet w Krakowie, gdzie—po dodatkowych studiach zagranicą—był nauczycielem w gimn. św. Jacka, docentem, a wreszcie od r. 1892 profesorem filologii łacińskiej.

ZE LWOWA. Dar na cele oświatowe. Księżna Sapieżyna z Bilki Szlacheckiej ofiarowała akademickiemu Kołu T. S. L. we Lwowie budynek wraz z gruntem w Zuchorzycach (pow. lwowski), przeznaczając go na dom ludowy w tej wiosce.

— **Konkurs.** Tow. śpiewackie „Echo“ we Lwowie rozpisuje konkurs na najlepszy utwór koncertowy świecki, opracowany na chór męski „a capella“. Temat i objętość utworu dowolna, tekst zaczerpnięty wyłącznie z polskiej poezyi. Nagrody wynoszą: pierwsza 300 kor., druga 200 kor. i trzecia 100 kor. Adres: Marian Fontana, em. radca sądu krajowego, Lwów, ul. Marka 6. Termin do 31 sierpnia r. b.

— **Konkurs na ratusz w Drohobyczu.** Magistrat m. Drohobycza rozpisuje za pośrednictwem Koła architektów polskich we Lwowie, konkurs na wypracowanie projektu ratusza w Drohobyczu. W konkursie mogą brać udział tylko architekci, pochodzący z ziem polskich. Termin nadsyłania prac do lokalu Koła architektów polskich we Lwowie, do dnia 15 sierpnia r. b. do godz. 12 w południe. Nagroda I 3,000 kor., II 2,000 kor., III 1,000 kor. Adres Koła architektów polskich: Lwów, ul. Zimorowicza nr. 10.

Z CESARSTWA.

Pijaństwo. Dzienniki podają smutne dane statystyczne, dotyczące pijaństwa w Petersburgu. Okazuje się, że w Petersburgu umiera rocznie nagle, skutkiem nadmiernego pijaństwa, 200 osób, co stanowi trzecią część ogółu nagłych śmierci.

Na każde sto tysięcy mieszkańców przypada 20 wypadków śmierci skutkiem pijaństwa. 30 procent samobójstw wśród mężczyzn przypada na pijaków.

Liczba osób pijanych, spotykanych na ulicach Petersburga i sprowadzonych do cyrkułu „na wytrzeźwienie“, wynosi 65 tysięcy rocznie.

Sprawy albańskie.

Do tej pory niepodobna było sprawdzić, czy pogłoski o zamordowaniu Essada-paszy są prawdziwe. Przypuszczają jednak możliwość zamachu. Essad-pasza naraził się niesłychanej ilości albańczyków i między innymi wywołał nienawiść całej rodziny Hassana-Ryzy, pierwszego komendanta Skutari. Przypuszczają więc, że rodzina Hassana-Ryzy nakazała Essada-paszę zamordować.

Zresztą, sprawy albańskie są tak zawikłane i ciemne, jak poprzednio. Nikt właściwie nie wie, co się dzieje wewnątrz Albanii. Wiadomości, pomieszczane przez prasę wiedeńską, są niesłychanie tendencyjne. I tak, prasa wiedeńska opowiadała o niesłychanym zniszczeniu, jakie panowało w Skutari. Tymczasem teraz na podstawie relacji, pomieszczanych przez prasę berlińską, francuską, włoską i angielską pokazuje się, że w Skutari niema takiej nędzy i biedy, jak twierdzono w Wiedniu. Rzecz prosta, że miasto, które wytrzymało półroczne obleżenie, nie może się znajdować w stanie kwitującym, ale o zupełnym zniszczeniu, o którym tyle pisano w prasie wiedeńskiej, nie można mówić.

Konferencya ambasadorów ma się teraz zająć ustanowieniem granicy południowej i południowo-wschodniej Albanii. Następnie ambasadorzy zajmą się statutem albańskim, którego projekt opracowały rządy austriacki i włoski. Zaraz po opracowaniu tego projektu rozpoczną się rokowania w sprawie powołania kandydata na tron Albański. Ambasador niemiecki, książę Lichnowski zaproponuje kandydaturę księcia niemieckiego, a mianowicie, księcia Fryderyka Wilhelma w Wied. Podobno również i inne mocarstwa już się na ową kandydaturę zgodziły. Książę Fryderyk Wilhelm w Wied jest bliskim krewnym królowej rumuńskiej.

TELEGRAMY.

Odrzucenie.

PETERSBURG, 20 maja (P.). Komisja interpelacyjna wypowiedziała się za odrzuceniem interpelacji, skierowanej do prezesa Rady ministrów i ministra oświaty z powodu 2 nieprawidłowych rozporządzeń władz naukowych w stosunku do szkół prywatnych w Królestwie Polskiem w części, dotyczącej się pogwałcenia przepisów d. 2/4 1907 r. o lekcyjach i kursach dla dorosłych.

300-lecie Domu Romanowów.

PETERSBURG, 20 maja (P.). Ogłoszono Najwyżej zatwierdzony ceremoniał świętowania 300-lecia Domu Romanowów w Moskwie w początkach czerwca 1913 r.

Z Dworu Jego Cesarskiej Mości ogłoszono o porządku powitania Ich Cesarskich Mości w Moskwie w dniu 6 czerwca r. b. oraz o Najwyższym wyjściu do soboru Uspeńskiego dnia 7 czerwca r. b.

Z parlamentu wiedeńskiego.

WIEDEŃ, 20 maja (wł.). Na dzisiejszym posiedzeniu parlamentu odczytał prezes ministrów, Stürgkh, kilkakrotnie już zapowiedziane exposé w sprawie obecnej sytuacji politycznej. Odnośnie do wojny bałkańskiej, to co powiedział prezes ministrów, było niejako odzwierciedleniem akcji zbrojnej Austrii, wywołanej wojną bałkańską.

Minister wskazywał kilkakrotnie na to, że wkrótce nastąpi demobilizacja na granicach południowych państwa; oświadczenie to przyjęto bez większego zainteresowania, natomiast odezwały się głośno protesty nietylko na ławach posłów polskich i czeskich ale i socjalistycznych, a nawet części niemieckich.

Z chwilą, kiedy w imieniu hr. Berchtolda Stürgkh odpierał zarzuty, skierowane przeciw inspirowanym przez ministerium spraw zagranicznych biuram prasowym, oświetlającym tendencyjnie stan rzeczy na Bałkanach i wprowadzającym w błąd opinię publiczną, ministrowi kilkakrotnie mowę przerywano, a gdy po dłuższej chwili przyszedł znowu do słowa, prosił wówczas, aby miano w krytyce wzgląd na sędziwego monarchę. Oświadczenie to jednak przyjęto z objawami ironii.

Po przemówieniu prezesa ministrów zapisało się do głosu 34 mówców, którzy omawiać będą obecną sytuację Austrii w związku z polityką zagraniczną. Z polaków przemawiać będą: prezes Kola polskiego dr. Leo i profesor Jaworski.

Rokowania pokojowe.

WIEDEŃ, 20 maja (wł.). „Polit. koresp.“ donosi z Sofii, że w kołach rządowych panuje wielkie niezadowolenie z powodu zwlekania z podpisem preliminariów pokojowych. Rząd bułgarski oświadczył, że skoro stanowisko ambasadorów i delegatów Serbii i Grecji pozostaje nadal niezdecydowane, to Bułgaria zrzuca z siebie odpowiedzialność za mogące powstać z tego powodu nowe powikłania.

Z parlamentu niemieckiego.

BERLIN, 20 maja (wł.). Komisja budżetowa parlamentu odbyła dziś posiedzenie (pierwsze po wakacjach). Przedmiotem rozpraw była kwestya pomnożenia batalionów artylerii pieszej i pionierów. Omawiano następnie systemy balonów wojskowych, co wywołało żywą dyskusję.

W końcu zabrał głos minister wojny Heeringen wykazując, że najlepszy system balonów sterowanych jest Zeppelina.

BERLIN, 20 maja (wł.). Według źródłowych informacji parlament niemiecki nie będzie czekał na przedłożenie ustaw wyjątkowych dla Alzacji, lecz już przedtem poruszy tę sprawę. Mianowicie socjaliści zamierzają wnieść interpelacje pod adresem rządu o powód zaprowadzenia tych praw wyjątkowych. Interpelacja domagać się będzie w końcu uchwalenia wotum nieufności dla kanclerza.

BERLIN, 20 maja (wł.). Na dzisiejszym posiedzeniu komisji budżetowej parlamentu przy-

szły pod obrady przedłożenia wojskowe. Centrowcy wnieśli odkreślenie 1008 posad nadporuczników oraz 1044 podoficerów. Wniosek ten poparli socjaliści, wobec czego komisja budżetowa prawdopodobnie skreśli przedłożenie w myśl żądań centrowców.

Szykany pruskie w Alzacji.

STRASBURG, 20 maja (wł.). Przywódcy partji alzacko-lotaryńskiej wyrażają przekonanie, że ustawy niemieckie co do ograniczeń prasy są bezsilne, gdyż uważać należy za wykluczone, aby parlament niemiecki przyjął tę ustawę.

Wystawa jubileuszowa.

WROCLAW, 20 maja (wł.). Dziś rano następcą tronu otworzył tutaj w imieniu cesarza Wilhelma wystawę, urządzonej ku uczczeniu rocznicy oswobodzenia Prus.

Trzy-letnia służba wojskowa.

PARYŻ, 20 maja (wł.). Z niedawno uchwalonego kredytu 400 milionów franków na pokrycie kosztów utrzymania w trzecim roku żołnierzy wypada na oddziały inżynierii 248 milionów 900 tysięcy franków, na oddziały artylerii 21 milionów 790 tysięcy, na intendenturę 67 milionów 300 tysięcy, na służbę sanitarną 31 milionów i na konnicę 69 milionów 200 tys. franków.

PARYŻ, 20 maja (wł.). Ministerium wojny powołało kierowników służby sanitarnej oraz szefów sztabów generalnych poszczególnych korpusów armii na 26 b. m., w celu omówienia spraw związanych z zaprowadzeniem 3-letniej służby wojskowej.

Demonstracje żołnierzy we Francji.

PARYŻ, 20 maja (wł.). Minister wojny upoważnił delegata do przeprowadzenia śledztwa w sprawie demonstracji w Tulonie i Belforcie. Demonstrantów czeka surowa kara.

Ograniczenia studentów.

WIEDEŃ, 20 maja (wł.). Administracja uniwersytecka zabroniła studentom noszenia kolorowych oznak korporacji i ograniczyła różne prawa akademickie studentów. Rozporządzenie to wywołały ostatnie burzliwe starcia z żydami na uniwersytecie wiedeńskim.

Bunt wojsk albańskich.

TRYEST, 20 maja (wł.). Zamieszkali tutaj albańscy zostali zawiadomieni z Tirany, że Essad pasza został zamordowany. Wojska albańskie podniosły bunt.

WIEDEŃ, 20 maja (wł.). Ze Skutari donoszą, że kilka szczeptów albańskich idzie na Skutari, gdyż nie chcą należeć do Czarnogóry. Admiraliowie międzynarodowi wydali rozkaz celem przeszkodzenia tej akcji.

Rewie armii galicyjskiej.

LWÓW, 20 maja (wł.). Minister obrony krajowej, generał Gregory, przybył dziś tutaj w drodze do Tarnopola. Podróży tej należy przypisać doniosłe znaczenie. Minister uczestniczyć będzie także w rewii armii galicyjskiej.

Brian przeciw wojnie.

NOWY JORK, 20 maja (wł.). Amerykański sekretarz stanu Brian, wygłosił mowę, w której podkreślił, że Stany Zjednoczone nie będą prowadzić wojny, dopóki jeszcze jego głos coś znaczy.

Proces przeciw trustom.

NOWY JORK, 20 maja (wł.). Dziś przed południem rozpoczął się głośny proces przeciw miliardarowi Woodowi, prezesowi trustu wełnianego, który oskarżony jest o to, że podczas strajku robotników kazał podrzucić do ich mieszkań dynamit, aby wzbudzić podejrzenie o zamiary wysadzenia fabryk w powietrze. Proces ten budzi żywe zainteresowanie w całej Ameryce.

Różne.

PARYŻ, 20 maja (wł.). „Petit Parisien“ donosi, że choć wizyta Wysokich Osób u cesarza Wilhelma ma charakter rodzinny, to jednakże nastąpi wkrótce nowe spotkanie na wodach fińskich, w którym uczestniczyć będą również kierownicy urzędów spraw zagranicznych.

GENEWA, 20 maja (wł.). Prezes ministrów

serbskich Pasza zawiadomił telegraficznie tutejszego konsula, że podana przez dzienniki wiadomość o abdykacji króla serbskiego na rzecz następcy tronu jest zmyślona.

WIEDEŃ, 20 maja (wł.). Cesarz Franciszek Józef przyjął przysięgę od nowego namiestnika Galicji—Korytowskiego, poczem ten ostatni wyjechał do Lwowa.

PETERSBURG, 20-go maja (wł.). Komisja budżetowa przyjęła projekt kredytu uzupełniającego 10 milionów rubli na nauczanie początkowe.

Bunt w Albanii.

SALONIKI, 20 maja (wł.). W Pryzrencie, Dyakowie i Pryszczynie urządziło 5 band albańskich powstanie pod komendą byłego deputowanego w Pryzrencie. Wysłano w głąb Macedonii albańskich emisariuszy, aby porozumieli się z bułgarskim komitetem rewolucyjnym, co czynić należy w razie wybuchu wojny serbsko-bułgarskiej.

Katastrofa.

ODESA, 20 maja (P.). Przy wejściu do zatoki, łódź parowa głównego zarządu rolnictwa zderzyła się ze statkiem Lloydu austriackiego i zatonała.

Załogę łodzi uratowano. Przedsięwzięto środki celem wydobycia łodzi.

Grady i śnieg.

KARLSRUHE, 20 maja (wł.). W Schwarzwaldzie przeszły ogromne burze gradowe, które zrzuciły dotkliwe szkody. W południowym Schwarzwaldzie przy 1 i pół stopniach zimna spadł śnieg.

Z ostatniej chwili.

Konferencja ambasadorów.

Londyn, 21 maja (wł.). Konferencja ambasadorów w Londynie obradowała wczoraj po południu w sprawie Albanii. Posiedzenie trwało 3 godziny, a następnie zostało odroczone do poniedziałku. Przed posiedzeniem odbyła się narada pomiędzy ambasadorami rosyjskim i francuskim, a angielskim ministrem spraw zagranicznych Greyem.

Konferencja obradowała nad projektem austro-włoskim statutu dla Albanii, oraz wyraziła życzenie, aby jeszcze przed podpisaniem preliminariów konferencja pokojowa zaakceptowała, że wielkie mocarstwa uregulują te sprawy, które pozostawiła sobie do rozstrzygnięcia.

Londyn, 21 maja (wł.). Na wczorajszym posiedzeniu delegatów państw bałkańskich wybrano komitet, który opracuje zmiany w preliminariach pokojowych. Następne posiedzenie komitetu odbędzie się dziś, a propozycje opracowane przez ten komitet zostaną przedłożone konferencji ambasadorów. Dr. Danew oświadczył zebranyemu delegatom, że Bułgaria nie pragnie żadnych zmian w projekcie preliminariów, gdyż dąży do jaknajszybszego zawarcia pokoju. Postanowiono, aby komitet odbywał swe posiedzenia możliwie najczęściej i tak długo, dopóki pomiędzy państwami związkowymi nie nastąpi zupełna jedno-myślność.

Londyn, 21 maja (wł.). Dzienniki dzisiejsze donoszą, że na wczorajszym posiedzeniu konferencji ambasadorów nie rozstrzygnięto sprawy statutu dla Albanii, ani też sprawy południowych granic Albanii.

Białogród, 21-go maja (wł.). Przejeżdżający przez Białogród do Londynu prezes Sobranja bułgarskiego Danew i bułgarski minister skarbu Teodorow, odbyli w wagonie naradę z serbskim ministrem Pasiczem. Po tej konferencji rząd serbski wydał rozporządzenie, aby prasa serbska zachowywała umiarkowanie w sądach o Bułgarii. Zarządzenie to wywołało w Sofii olbrzymie wrażenie.

Ustawy wyjątkowe dla Alzacji.

Strassburg, 21 maja (wł.). Na wczorajszym

posiedzeniu sejm alzacko-lotaryńskiego postanowili socjaliści, centrowcy i postępowcy wnieść interpelację w sprawie zapowiedzianych ustaw wyjątkowych dla Alzacji i Lotaryngii. Reprezentant rządu, Zorn von Bulach wyraził gotowość dania natychmiastowej odpowiedzi na interpelację, jednakowoż posiedzenie odroczono do czwartku.

Strasburg, 21 maja. (wł.) Nie ulega wątpliwości, że na jutrzejszym posiedzeniu sejm alzacko-lotaryński uchwali votum nieufności dla kancelerza.

Uroczystości zafiubin.

Berlin, 21 maja (wł.) Dziś o godzinie 11-ej minut 30 przed południem przybyła do Berlina angielska para królewska. Dostojnych gości oczekiwano na dworcu niemiecka para cesarska, następca tronu, oraz wszyscy książęta, dygnitarze, dyplomaci i ambasador angielski w Londynie.

Z senatu francuskiego.

Paryż, 21 maja (wł.) Senat francuski obradował na wczorajszym posiedzeniu nad budżetem ministerium marynarki. W sprawozdaniu wyrażono nadzieję, że jeszcze w roku bieżącym zbudowane będą 4 okręty wojenne i że Francja wzmocni swoją flotę dla utrzymania powagi na morzu Śródziemnym. Następnie minister marynarki oświadczył, że rząd francuski zamierza zbudować szereg portów wojennych i powiększyć flotę o całą eskadrę, wobec czego budowane są nowe okręty.

Wrzenie w wojsku francuskim.

Paryż, 20 maja (wł.) „Eclair“ donosi, że w Tulonie przygotowywane są wielkie demonstracje antymilitarne pod przewodnictwem rewolucjonistów, którzy przybyli tam w niewielkiej liczbie i zamierzają wysadzić w powietrze warsztaty i hangary wojskowe.

Policja i wojsko pilnie strzeże wszystkich budynków wojskowych.

Paryż, 21-go maja. (wł.) Wczoraj przyszło w drugiej komendzie wojskowej do demonstracji przeciwko 3-letniej służbie wojskowej. Demonstracje nie przybrały większych rozmiarów, gdyż policja rozprószyła tłumy. 7 demonstrantów aresztowano.

Paryż, 21 maja. (wł.) Dzienniki tutejsze zajmują się obecnie sprawą demonstracji antymilitarnych. Dziennik socjalistyczny „Guerre Sociale“ zapowiada, że obecne demonstracje są tylko nikłą przygrzywką do wypadków, które rozegrają się w jesieni, kiedy żołnierze zostaną zatrzymani na trzeci rok służby.

Dzienniki patryotyczne oskarżają armię o brak dyscypliny i domagają się surowego ukarania demonstrantów i agitatorów.

Paryż, 21 maja. (wł.) Lewica radykalna zapowiedziała na dzisiejszym posiedzeniu uroczysty protest przeciwko 3-letniej służbie wojskowej.

Paryż, 21 maja. (wł.) Prezes ministrów rozstrzygnie w przyszły poniedziałek na podstawie sprawozdania generała Pau, który wysłany został do zbadania rozmiarów i powodów wrzenia wśród wojska francuskiego, w jakim zakresie i gdzie będzie potrzebna zmiana garnizonów i sztabu oficerskiego.

W Toul władze wojskowe zakazały żołnierzom odwiedzania wszystkich lokali publicznych w mieście.

Czechi i chorwaci.

Praga, 21 maja. (wł.) Agrariusze czescy prowadzą rokowania z posłami do parlamentu chorwatami, w celu utworzenia nowego stronnictwa słowiańskiego, skierowanego przeciwko obecnemu prezesowi ministrów.

Demonstracje we Francji.

Paryż, 21 maja. (wł.) Na niedzielę projektowany tu jest olbrzymi pochód antymilitarny przeciwko trzech-letniej służbie wojskowej. Jak nas informują z kół socjalistycznych, weźmie w nim udział przeszło 150,000 osób. Policja przedsięwzięcie energiczne środki, aby zapobiedz awanturom.

Zatarg bułgarsko-serbski.

Białogród, 21 maja. (wł.) Z Sofii donoszą, że w zatargu bułgarsko-serbskim nastąpiło znaczne odprężenie. Rosja i Francja oświadczyły w Białogrodzie i Sofii, iż stanowczo potępiają ewentualny zatarg zbrojny pomiędzy Serbią i Bułgarią i w razie wybuchu wojny odmówią finansowego poparcia obu stronom. Te przedstawienia wywarły znakomity skutek.

Japonia przeciw Stanom Zjednoczonym.

Londyn, 21 maja. (wł.) Z Tokio telegrafują, że w całej Japonii panuje niezwykle wzburzenie przeciwko Stanom Zjednoczonym. Wrogi stosunek ludności rząd stara się uspokoić. Dzienniki domagają się ustąpienia obecnego gabinetu ministrów, który nie jest zdolny do energicznej rozprawy ze Stanami. Niektóre dzienniki proklamują bojkot towarów amerykańskich, wychodząc z założenia, że postępowanie Stanów szkodzi interesom Japonii.

Antimilitaryści we Włoszech.

Bolonia, 21 maja. (wł.) Przy poborze rekrutów przyszło tu do starcia pomiędzy rekrutami i antimilitarystami. Wiele osób odniosło rany; dwóch antimilitarystów aresztowano. Gmach komendatury wojskowej, w którym uwieziono aresztantów, strzeżony jest przez kompanię piechoty, gdyż zachodzi obawa, że antimilitaryści będą usiłowali uwolnić swoich towarzyszy.

Różne.

Lublana, 21 maja. (wł.) Wczoraj dało się tu uczuć lekkie trzęsienie ziemi.

Berlin, 21 maja. (wł.) W Wildungen spłonął od pioruna starożytny kościół.

New Jork, 21 maja. (wł.) Były prezydent Stanów Zjednoczonych wytoczył proces o oszczerstwo jednemu z dziennikarzy paryskich, za rozpuszczanie wieści o Rooseveltcie, jakoby był pijakiem, kłamcą i awanturnikiem.

Kwestya samorządu miejskiego dla Królestwa Polskiego.

Po przerwie, prawie bez rozpraw, komisya do spraw miejskich Dumy przyjęła cały projekt samorządu miejskiego dla Królestwa Polskiego z niewielkimi poprawkami redakcyjnymi przewidzianymi w redakcyi Rady państwa.

Sprawa językowa przeszła w redakcyi komisji Rady państwa, czyli że artykuł odnośny stanowi, iż przewodniczący prowadzi posiedzenia rad miejskich w języku rosyjskim, rozprawy zaś toczą się po polsku, a na żądanie przewodniczący tłumaczy mowy na język rosyjski.

Sprawa cenzuru, dającego prawo do uczestniczenia w samorządzie miejskim, przeszła w redakcyi komisji rady państwa.

Rozwinięta się następnie dyskusya nad sprawą żydowską. Brali w niej udział tylko poseł Łódzki Bomasz, Friedman i kadeci. W głosowaniu uchwalono zasadniczo system kuryalny większością wszystkich przeciw opozycji. Świeżyński głosował w imieniu Polaków z większością.

Następnie w sprawie ograniczenia prawa żydów w zajmowaniu stanowisk w zarządach miejskich, wprowadzonego do projektu przez Radę państwa, Świeżyński łącznie z opozycją, wystąpił przeciw ograniczeniom. Podczas głosowania okazała się równa liczba głosów za i przeciw ograniczeniom, wobec czego ograniczenie żydów w samorządzie przyjęto przewagą głosu przewodniczącego komisji, Bennigsen.

Wszystkie pozostałe artykuły przyjęto z nadzwyczajnym pośpiechem, bez dyskusji, w redakcyi Rady państwa. Wprowadzono tylko dwie nieznaczne poprawki, mianowicie prezydent miasta powinien być uważany za urzędnika piątej klasy i radni nie mają zajmować posad płatnych.

PODZIĘKOWANIE.

Wszystkim, którzy raczyli oddać ostatnią przysługę drogim nam zwłokom kochanego męża i ojca s. p.

Wacława de Latour

kolegom za czynne zajęcie się pogrzebem, a w szczególności zaś Wlelebnemu duchowieństwu ks. Wyrzykowskiemu za wyrażone słowa pociechy i Matczyńskiemu za bezinteresowne poprowadzenie konduktu żałobnego, składają serdeczne „Bóg zapłać“ nieutulone w żalu

1756 **Żona i dzieci.**

Tymczasowe granice.

Komisya mieszana, złożona z oficerów serbskich i greckich, określiła pas neutralny wzdłuż granicy tymczasowej, zaczynającej się w Gjewgeli, przechodzącej następnie wzdłuż grzbietów górskich Dudica i Nidze, na północ od Floriny, wreszcie otaczającej od południa jeziora: Presbańskie i Ochrydzkie i dochodzącej na zachód do rzeki Driny.

Również komisya bułgarsko-serbska ustaliła granicę tymczasową terytoriów, zajętych przez bułgarów i serbów. Granica ta zaczyna się na południu-wschodzie od miasta Egri Palanki, dąży wzdłuż rzek: Zletowskiej, Bregalnicy i Krivalakawicy na Dojran i Gjewgeli.

W miastach: Isztibie, Radowicy i Strumicy, zajętych wspólnie przez bułgarów i serbów, władza administracyjna spoczywa w rękach bułgarów.

GIELDA WARSZAWSKA

(Sprawozdanie telegraficzne — godzinie 1, dnia 21/V 1913 roku).

	Zad.	Ofiar.	Tran.		Zad.	Ofiar.	Tran.
Czeki na Berl.	10.875			B-ku D. War.			
4% Renta	84.85	89.85		B-ku H. War.			488
5% Poż. z 1905				„ „ „ „			
5% Poż. z 1900				„ „ „ „			
Premj. i emia.	480	450		Akc. „ „ „ „			188.50
II	888	848		„ „ „ „			150.50
Szlacheckie	821	811		„ „ „ „			144.00
1/2 Lis. Ziom.	88.85	87.85	88.40	„ „ „ „			
3/4			89.70	„ „ „ „			
5/8 Lis. Warsz.	91.40	90.40	90.90	„ „ „ „			
3/4	86.50	85.50		„ „ „ „			
5/8				„ „ „ „			
1/2 Lódz. VII.				„ „ „ „			
3/4				„ „ „ „			
5/8				„ „ „ „			
1/2 L. Z. L. VII.			87.50	„ „ „ „			

Pierwsze promienie wiosennego słońca są najbardziej szkodliwe dla cery

wywołują bowiem pojawienie się piegów, pryszczycy, oraz wszelkiego rodzaju plam i krost. Aby zapobiedz wystąpieniu tych skaz piękności cery, a istniejące już usunąć

używać należy znakomitego i wypróbowanego KREMU MACEDOŃSKIEGO

wyrobu Warsz. Tow. Akc. „MOTOR“.

Cena słoika 75 kop. i 1.25. Każde pudełko zaopatrzone plombą firmy w celu uniknięcia bezwartościowego naśladowstwa. 1505

Z powodu przeniesienia Filii z Łodzi do Kijowa

Wyprzedaż niżej cen kosztu mebli pojedynczych i kompletów.

T-wo Akc. Z. Szczerbiński i S-ka.

Jednocześnie lokal do wynajęcia po magazynie.

Łódź, Nowo-Spacerowa № 27, (dom Schweikerta). — — —

ODPOWIEDZI REDAKCYI.

Zrozpaczonemu. Prosimy osobiście zgłosić się do naszej Redakcyi w godzinach między 10 a 2 w dzień.

OFIARY.

Dla biednych.
(do uznania Redakcyi).

Stow. ślusarzy 50 kop.

Na „Gniazdo” Tow. opieki nad dziećmi.

Hala i Mirek L. 1 rb. 25 k.

Święto kwiatka w Zgierzu.

Po ostatecznym obliczeniu i załatwieniu wszelkich rachunków, okazało się, że rezultat święta kwiatka urządzonego d. 11 b. m. na korzyść chrześcijańskich ochronek w Zgierzu był następujący: z puszek pań kwestujących otrzymano 1,257 rb. z kantorów fabryk i instytucji społecznych 163 rb. 50 k., 25% z przedstawienia kinematograficznego ofiarowane przez pana Handkego 8 rb. 25 k. Po odtrąceniu wszelkich kosztów z urządzeniem święta związanych otrzymujemy sumę 1,174 rb. 80 k., która została przełana do kas właściwych instytucji. Nie jest to kwota wielka, lecz w każdym razie stanowi ważny zasitek dla wymienionych zakładów dobroczynnych, których zarządy niniejszym składają serdeczne „Bóg zapłać” wszystkim osobom, biorącym udział w święcie kwiatka i wspierającym instytucję bądź datkiem pieniężnym, bądź pomocą czynną.

Za Zarząd

Marya Pogorzelska.

1772

Oddział sprzedaży towarów

PRZY VI^{em} TOWARZYSTWIE POŻYCZKOWO-OSZCZĘDNOŚCIOWEM

W ŁODZI PRZY ULICY PRZEJAZD Nr. 14

poleca duży wybór towarów na ubrania męskie oraz alpagi gwarantowanej dobroci, po cenach fabrycznych. Sprzedaż odbywa się w godzinach biurowych t. j. od 10-ej rano do 3-ej po południu. a oprócz tego we wtorki, czwartki i soboty od 6-ej do 8-ej wieczorem. 1770

Od 15 maja do 1 września

sklepy moje **zamykane będą** w dni powszednie o 8-ej a w świąteczne o 3-ej po południu. Polecając powyższą wiadomość dla mojej wielce Szanownej Klienteli, polecam się łaskawej pamięci i pozostaję do usług

W. SALWA.

1487

Nowy środek na porost włosów.

Na mocy udzielonego mi pozwolenia przez Warszawski Urząd Lekarski z dnia 10-go września 1909 r. za № 5511 na rozpowszechnienie mojego wynalazku na porost włosów oraz swobodnego ogłaszania wydanego mi przez tenże Urząd Lekarski z dnia 15-go września 1912 r., mam zaszczyt polecić mój wynalazek na porost włosów i przeciw ich wypadaniu i łupieżowi z bardzo dobrym rezultatem. Listy dziękczynne, poświadczające rejentalnie, dające rękojmię i skuteczność wynalazku posiadam. Sposobu użycia udzielam osobiście.

Marya Świątkowska

Łódź, Średnia № 53, m. 8.

1569

Dr. Z. DOBROWOLSKI

Ordynator Warsz. szpitala dziecięcego, Warszawa, ul. Ś-to Krzyżka 6. Godziny przyjęć 9—10 r. i 5—7 w. prócz świąt. **Specjalnie operacye w gardle, nosie i uszach.** 1387

Dr. B. REJT

powrócił

Średnia 5. „. Średnia 5.

Sp. choroby skórne, włosów, weneryczne moczopłciowe i **kosmetyka lekarska**. Leczenie syphilisu salvarsanem Ehrlich-Hata 606 i 914 (wśródzylnie). Leczenie elektrycznością: **elektroliza** (usuwanie szpecących włosów) i **oświetlenie kanału** (uretroskopia). Godziny przyjęć: od 9 i pół do 12 i pół i od 5-ej do 7 i pół wiecz.; w niedziele od 10-ej do 2-ej po poł. Dla W. Pań: **osobna poczekalnia.** 1281

Słynna powieść apologetyczna z życia Pana Jezusa p. t.

„**ŻYDOWSKIE DUSZE**”

Str. 500 cena rb. 1, poleca

Księgarnia Przeglądu Katolickiego
ulica Andrzeja № 3.

TEATR

Na całość złoży się wspaniały dramat w 5-ch częściach w wykonaniu najlepszych artystów

„Niema piękniejszej śmierci”

Śnieżne zasypy w Norwegii — Przepiękne zdjęcie z natury. 1509

Tygodnik ilustrowany — wypadki ostatniej doby i wiele innych zajmujących obrazów.

Dziś zmiana programu!

SLUSARZE

na schody, bramy, balustrady i lepsze budowlane, gięte roboty, mogą się zgłosić: Ryszard Buhle, Długa № 162. 1720

Nowe zagraniczne PIANINO

sprzedam tanio.

Strojenie i reparacja fortepianów i pianin przyjmuję i starannie wykonywam. Widzewska 106 mieszk. 16. 1718

Zdolni robotnicy

na pończoszniczych maszynach „Standard” mogą się meldować w pończoszarni ul. Widzewska nr. 161. 1748

AKUSZERKA

masażystka, przyjmuje chore, udziela porad. Dyskrecya zapewniona. Biednym ustępstwo. Piotrkowska 225- m. 19. 1708

DOM

do sprzedania w Ozorkowie murowany, o 6-ciu mieszkaniach, z ogrodem. Cena 2,200 rb., bliższa wiadomość Grabowa № 52 mieszk. 6. 1754

Mieszkanie

trypokojowe z wszelkimi wygodami oraz 1 kawalerski pokój z przedpokojem do wynajęcia od 1 lipca. Zawadzka 9. 1774

Poszukuje się natychmiast zdolnych

blacharzy

Zgłosić się w zakładzie blacharskim R. Wallisa, ul. Wólczańska 85, lub Miłsza 4. 1762

Zaraz do sprzedania niedrogo fabryka

z motorem 25 koni, maszynami, morgowym placem, mieszkalnym domem przy rzece bieżącej. Dokładna wiadomość: ul. Wólczańska 118, u Z. Burchart. 1766

Sklep kolonialny i owocowy

dobrze prosperujący, z dobrą klientelą, wśród miłośników, z powodu choroby do sprzedania. Wiadomość: ulica Ewangelicka № 2 w sklepie. 1750

DOM

do sprzedania na dogodnych warunkach, Łódź, Nowe Chojny, ulica Szefera № 6. 1752

Potrzebna zdolna krawcowa

do domu prywatnego. Oferty w adm. Rozwoju pod lit. „K. Z.”

Bezwarunkowo 5 lat

można nosić ubranie ze „skóry angielskiej”, lokieć od 40 kop. posiadamy gotowe spodnie. Piotrkowska № 128, m. 13. 1758

Dr. LEWKOWICZ

choroby skórne, weneryczne i niemoc płciowa
Konstantynowska 12.

Przy syphilisie (zastosowanie preparatu „606” i „914”, od 5—1 i 8—3, dla Pań od 5—8 w Niedziele 9—8. Osobna poczekalnia.

Dr. L. PRYBULSKI

Choroby skórno, włosów, (kosmetyka), weneryczne i moczopłciowe i niemoc płciowa
Leczenie syphilisu EHRLLICH-HATA „606—914”

Ul. Południowa № 2, telef. 13-59. Przyjmuje od godz. 8—1 r. i od 4—8 w. pnie od 5—6 po poł. Dla pań osobna poczekalnia.

DROBNE OGŁOSZENIA.

AI AIAIAI! Nauczycielki, nauczyciele freblanki, bony, towarzyszyki różnej narodowości na godziny na miesiące letnie, na stałe poleca Biuro Ludwińskiej Piotrkowska 109 (parter). 12-pspt-11

AA Pokój duży, frontowy, umeblowany, z oddzielnym wejściem za 12 rb. miesięcznie do wynajęcia od 1 czerwca do 1-go października. Wiadomość w adm. „Rozwoju”. 3201-4

AI Meble różne wyprzedam zaraz za bezcen Pańska 54-1 4244-10-3

Bardzo tanio są do wynajęcia na pierwszym piętrze trzy z drowe, słoneczne, suche mieszkania, składające się jedno z czterech pokoi z kuchnią, drugie z dwóch pokoi z kuchnią i jednego pokoju z kuchnią. Na parterze dwie duże sale. Przy mieszkaniach są ogródki, duże podwórze, oświetlone elektrycznością i telefon. Zubardz, Fajfira II nr. 15, tel. 10-12. 4219-3-2

Chcę kupić motor od 3 do 5 koni. Oferty Ozorków Bolesław Malecki nr. 442. 1481-3-3

Chłopcy, którzy mają ochotę nauczyć się ślusarstwa, mogą się zgłosić, Ryszard Buhle, Długa nr. 162. 4173-3-3

Chłopiec potrzebny do praktyki kł do tapicera ul. Andrzeja nr. 1 4242-3-3

Chłopcy z kaucją rb. 1 potrzebni do sprzedaży „Rubinitu”. Warunki dobre. Zgłaszać się do sklepu „Merkury” Konstantynowska nr. 48. 4265-3-2

Do sprzedania szafa dębowa i zegar ścienny Wodna 19-9. 4309-1

Dobrze prosperujący sklep kolonialno-dystrybucyjny zaraz do sprzedania ul. Krótka nr. 11. 4268-4-2

Do sprzedania sklep na ulicy Piotrkowskiej. Wiadomość u gaziennika na rogu Karola i Piotrkowskiej. 4258-3-2

Długoletni pracownik składów aptecznych, znający gruntownie recepturę poszukuje zastępstwa. Oferty w Rozwoju, dla „Jastrzębca”. 4296-2-2

Do sprzedania dom o 4-ch mieszkaniach wraz z placem ul. Trelenberga nr. 54 Radogosz. 4318-3-1

Dowód N 203628 Oddziału 2-go Łódź, Warsz. Akc. Towarz. Rożycz. (Pasaz-Mejera nr. 11) zaginął. Zastrzeżenie zrobione. 4341-3-1

Dwa pokoje z kuchnią do wynajęcia od lipca Przejazd 48 4213-3ss-2

Do wynajęcia od 1 lipca 6, 5, 4, 3, 2, pokoje z kuchniami z nowoczesnym wyposażeniem, windą i centralnym ogrzewaniem, Nawrot nr. 41 róg Widzewskiej. 2804-6ss-2

Do sprzedania mleczarnia z obiadam i bilardem ul. Widzewska nr. 147. 4351-1

Dobrze wyrobiona krowiarnia na rogu Widzewskiej i Krzywej nr. 284 do sprzedania, właściciel kuźnik mieszka Dąbrowska nr. 23 Ludwik Finkas. 4324-3-1

Dwa pokoje z kuchnią do wynajęcia od 1-go lipca ulica Rozwadowska nr. 15. 4044-3-4

Do wynajęcia 3 pokoje z wygodami 2 pokoje, 1 pokój z kuchnią Karola 26. 4271-3-2

Furgon piekarski do sprzedania kryty na jednego konia i na parę w dobrym stanie wiadomość u kowala na ul. Ludwiki (Luizy) nr. 57. 4308-2s-1

Jest do sprzedania urządzenie sklepowe tanio bile zaraz ul. Słowiańska 9. 4225-6-2

Jest do sprzedania 8 morg gruntu, jest pół morgi brzozonego zagaju i co się znajduje na gruncie. Gmina Puczniew, kolonia Nowy-Malanów sprzedam za 1300 rb. Wiadomość na miejscu u Franciszka Kowalskiego. 4144-4-4

Mleczarnię dawno egzystującą, urządzoną komfortowo, sprzedam zaraz, tanio powód dwa interesy. Wiadomość: piwiarnia, Przejazd 12. 4053-6-4

Magiel do sprzedania ul. Mikołajewska nr. 20. 5883-10-6

Koncesja na szkołę ogólną; forteplan (klawikord) za 40 rb. ul. Targowa nr. 47 Galecki. 3894-6sp-2

Kucharka zdolna poszukuje miejsca Senatorska 14 - 48. 4344-1

Ktoby wiedział gdzie się znajduje 40-tni Tomasz Kapierski mieszkaniec Łodzi, proszony o zawiadomienie córki Maryi Sieracha Łódź, Przejazd nr. 55 4303-1

Kawiarnię sprzedam Widzewska nr. 90. 4226-5-2

Kto ma 8 tysięcy rb. może kupić trzypiętrowy dom z takąż samą oficyną Koziny ul. Polna 14. 4013-5-4

Korepetytor z praktyką przy sposobie do szkół średnich rządowych oraz i na świadectwa ul. Targowa 55 m. 49 od 7 do 8 w. 2661-6-1

Kawiarnia do sprzedania w dobrym punkcie i niedrogo Wiadomość Gubernatorska nr. 40 m. 16. 4270-3ss-2

Lokal z mieszkaniem od 1-go lipca do wynajęcia zadatny na interes, dla stowarzyszenia, szkoły freblowskiej, itp. Tamże 1 pokój z kuchnią Szkoła 5. 4220-3-3

Lakiernik potrzebny Srednia nr. 55. 4252-3-2

Łóżka nowe do wynajęcia na letnisko, wyroby zagraniczne z drzewa polecają; Chodkowska Lenk Mikołajewska 25, 4202-2s-2

Maszyny Singera mało używane sprzedam tanio Aleksandryjska nr. 28. 4207-2s-2

Maszyny bebenkowe prawie nowe sprzedam tanio Widzewska nr. 139 m. 14. 4208-2s-2

Maszyny 2 Singera prawie nowe bebenkowe i maszyna za 16 rb. ul. Piotrkowska 103-5. 4257-3-5

Mata ślusarnia natychmiast do sprzedania. Oferty Rozwój „Ślusarnia”. 4251-3-2

Młody człowiek z 4-o klasową wem wykształceniem poszukuje posady w biurze, kantorze lub innym interesie laskawa oferty składać dla E. D. w „Rozwoju”. 4217-3-2

Mieszkania składające się z 1, 2, 3 i 5 pokoi z kuchniami tanio do wynajęcia od lipca wiadomość na miejscu Lipowa 33 lub ul. Widzewska 104 m. 8. 4269-3ss-2

Mala cukiernia do sprzedania w dobrym punkcie, Rzgowska 11. 4156-3pc-3

Nowy kurs od czerwca. Kursy przygotowawcze na świadectwa nauczycielskie, aptekarskie, rangę Mikołajewska 22-9. 4255-10-2

Okazynie do sprzedania otomana kryta zielonym pluszem Andrzeja nr. 1 w Zakładzie Tapicerskim. 4238-3-3

Potrzebna służąca uzdolniona do wszystkiego roszanka ul. Emilii 18 m. 3. 4302-2-2

Plac do sprzedania 30 na 80 w Aleksandrowie blisko cmentarza wiadomość Konstantynowska nr. 84 m. 23. 4264-3-2

poszukuję w Łodzi pomieszczenia lub oddzielnego domu z podwórkiem na interes handlowy. Wiadomość listownie. Warszawa, Mokotowska 44 Przedsiębiorstwo Luźniaka. 4265-2-2

Potrzebny czeladnik lakierniczy Juliusza nr. 19. 4298-2-2

poszukuje wspólnika z kapitałem 500 rb. do zakładu ślusarskiego. Wiadomość w adm. Rozwoju pod lit. R. R. 4287-2-2

potrzebne podręczne i uczennice do do szycia Mikołajewska nr. 13 Figurska. 4315-2-1

potrzebni chłopcy do sprzedania bułonu z kaucją od 50 kop. Pabianicka Szosa nr. 20. 4317-1

Pokój umeblowany ładny z osobnym wejściem do wynajęcia od 1 czerwca r. b. Piotrkowska nr. 132 m. 3. 4190-3ps-3

Pokój umeblowany do wynajęcia osobne wejście z wygodami ul. Andrzeja 7 do stroża. 4123-5-3

Piotrkowska 209 do wynajęcia tanio sklep z mieszkaniem 2 pokoje z kuchnią, pokój pojedynczy tamże (m 4) potrzebna służąca, która kuchnię zna. 3946-3ss-3

Pokój umeblowany do wynajęcia zaraz. Obiady. Nawrot 8 m. 29. 4153-3ss-2

potrzebni agenci do sprzedaży artykułu codziennej potrzeby na prowizję ul. Piotrkowska 18 firma „A. Schweitzer” od 1 do 3. 4189-2s-2

potrzebna zdolna kamizelczarka Targowa 55. 4338-3-1

Potrzebna koszularka Piotrkowska 108. 4346-1

potrzebny człowiek do robienia materacy drucianych. Mikołajewska 25. 4348-2s-1

potrzebne zdolne panny do krawieczyzny Nawrot nr. 2. m. 21. 4377-3sw-1

Pokój ładny, frontowy, tanio do wynajęcia zaraz 21 - 14. 4273-4sw-1

potrzebny zdolny pucier do przedalni sztelcigarnowej. Targowa 79. 4340-2-1

potrzebne zdolne podręczne ul. Wólczajska nr. 65. 4353-1

potrzebna służąca młoda, porządna, do wszystkiego Mikołajewska 18 m. 14. 4343-1

Przyjmę panów na mieszkanie ul. Targowa nr. 23 m. 18 4307-2-1

potrzebny uczeń fryzjerski Nowo-Zarzewska nr. 23. 4306-3-1

Przyjmę wspólnika lub sprzedam ślusarnię. Oferty Rozwój „Ślusarz”. 4312-2-1

potrzebny zaraz chłopak do terminu Józef Hesse, ul. Zawadzka 41 Fabryka wyrobów drucianych. 4313-3-1

Pokój do wynajęcia z meblami lub bez Zachodnia 41 m. 6. 4314-3sw-1

Paniłka ukończywszy kursy buchalterii i korespondencji poszukuje odpowiedniej posady Wiadomość u I. Manliabanda ul. Cegielniana nr. 47. 4322-2pt-1

pokój frontowy z elektrycznym oświetleniem przy inteligentnej rodzinie, dla jednego lub dwóch przyzwoitych panów do wynajęcia ul. Przejazd 51 m. 10. 4332-5ps-1

potrzebny nakładacz wiadomości Mikołajewska 83 Drukarnia. 4331-2-1

Pokój z balkonem do wynajęcia Pasaz-Szulca 34 m. 11. 4304.3.1

power sprzedam mało używany R Zarzewska 23-59. 4334-3-1

R funtów do sprzedania tanio. Obejrzeć można w zakładzie fotograficznym ul. Dziewicza 15. 4330-3ps-1

RB. 7000 jest do wypożyczenia na pierwszy N po Towarzystwie Kredytowem, wiadomość u adwokata Andrzejskiego ulca Mikołajewska nr. 31. 4098-3-5

Prządca-dozorca, trzeźwy, pracowity, energiczny, znawca koni i drzewa, potrzebny. Wynagrodzenie rb. dziesięć tygodniowo, mieszkanie suteryna, opał, światło. Oferty z odpisanymi świadectwami i podaniem referencji, składać w redakcji „Rozwoju” sub „Pracowity”. 4320-1

power z wołnem kółem prawie nowy do sprzedania Dziewicza nr. 40 m. 1. 4153-3-3

Skupuję i sprzedaję używaną damską, męską i dziecięcą garderobę Michalina Jachowicz Łódź, ul. Juliusza nr. 18, prawa oficyna, I sześc, 29, III piętro. 4259-10-3

Sklep spożywczy oraz dystrybucyjny tanio do sprzedania z powodu choroby komorne 200 rb. ul. Sosnowa nr. 17. 4350-3-1

Subjekt drogistowski z 4-o letnią praktyką poszukuje posady w składzie apteczny. Laskawe oferty składać w Rozwoju dla B. J. 4218-3-3

Sklep do sprzedania spożywczo-dystrybucyjny bardzo tanio z powodu wyjazdu ul. Gubernatorska nr. 9. 4264-3s-2

Sprzedam sklep zaraz niedrogo Towarowa 28. 4262-3-2

Sklep do sprzedania spożywczy Ewangelicka 18. 4215-2s-2

Sklep spożywczy do sprzedania lub urządzenie Przedzalniana nr. 39. 4089-3-3

Sklep rzemieślniczy z przyrządami do sprzedania, Franciszka 49, Baluty. 4141-4-3

Sklep narożny, galanterijno-kolonialny, do odstąpienia ul. Aleksandrowska 93. 4206-3-3

Stangret wyjazdowy potrzebny świadectwa wymagane ulica Benedykta 88. 4321-1

Stajnia na kilka koni z mieszkaniami do wynajęcia Cegielniana nr. 133. 4335-3-1

Sklep kolonialno-dystrybucyjny do sprzedania z powodu polepszenia posady. Wiadomość Piotrkowska 109 skład tytoniu. 4342-2s-1

Sklep kolonialno-dystrybucyjny w dobrym punkcie z powodu zmiany interesu do sprzedania Południowa nr. 6. 4327-3-1

Sprzedam magiel sklepowej Sztawy ul. Wójtowska nr. 2. 4335-3.3.17-1

Warsztat ślusarski do sprzedania, oraz szopy z balów do rezebrania Ozorkowska 12 róg Zarzewskiej. 4248-3-2

W pięknej, suchej, lesistej miejscowości kilka mil od Łodzi; z ciągłą komunikacją kolejową jest do odstąpienia, przy inteligentnej chrześcijańskiej rodzinie pokój. Na żądanie, z całodziennym utrzymaniem. Może być dla małżeństwa, lub pojedynczych osób. Warunki przystępne. Chcącym prowadzić gospodarstwo pozwala się korzystać z kuchni. Wiadomość: Dziewicza 40 m. 1 od 7-ej do 8-ej wiecz. 3970-3-2

Z powodu nagłego wyjazdu jest do sprzedania stół, krzesła, kredens, otomana, szafa i t. p. jak również lokal do odnajęcia 2 pokoje z kuchnią. Wiadomość ul. Sieradzka 1 m. 24 III piętro (przy Górnym Rynku) od 2-5 po południu. 4349-2-1

Zaraz potrzebny czeladnik Siodlarski Nawrot 39 m. 18. 4256-3-2

2 magle do sprzedania Nawrot nr. 18. 4362-2s-1

3 pokoje z kuchnią pokojem dla służącej wszystkie wygodne ogród do wynajęcia Widzewska 155. 4259-3-2

1000 potrzebne zaraz na drugi N hipoteki oferty w Rozwoju pod A. K. 4345-3-1

Zagubione dokumenty.

Anna Duczek zagubiła paszport wydany z gminy Budziszewice, pow. rawskiego, gub. piotrkowskiej. 4274-3-2

Antoni Sobczak zagubił paszport wydany z gminy Koźmin, gub. kaliskiej. 4254-3-2

Antoni Mendakiewicz zgubił paszport wydany z gminy Suchedniów, gub. kieleckiej. 4267-3-2

Antonina Ekiel zgubiła paszport, wyd. z gm. Jezierskiej pow. tureckiego, gub. kaliskiej. 4336-3-1

Antoni Barczyk zgubił kartę od paszportu, wydaną z fabryki, P. Königa. 4337-3-1

Chaja Sura Zagdańska zagubiła paszport wydany z Szydłowca, gub. radomskiej, pow. końskie-go. 4277-3-2

Fryderyk Minich zagubił paszport wydany z gminy Nowo-Solna, gub. piotrkowskiej. 4249-3-2

Józefa Zientalska zagubiła kartę od paszportu, wydaną z fabryki Freidenberga. 4319-1

Leon Ogiński zagubił paszport, wyd. z gminy Rusocica gub. kaliskiej pow. Kowskiego.

Ludwika Krajewska zagubiła kartę od paszportu, wydaną z fabr. Szneka. 4316-1

Marcin Pietras zagubił kartę od paszportu, wydaną z fabryki Leona Szrelera. 4328-1

Stanisław Bożyk zagubił paszport wydany z gminy Popiń, gub. piotrkowskiej. 4253-3-2

Stefan Nawrocki zgubił paszport wydany z gminy Dombroszyn, pow. konińskiego, gubernii kaliskiej. 4261-3-2

Władysław Sylwestrzak zagubił paszport, wydany z powiatu łęczyckiego, gm. Witonia. 4228-3-3

Zaginął paszport na imię Józefa Czupera, wydany przez wojsko gminy Kuźnica, powiatu grebowskiego. 4247-3-2

Zaginął paszport wydany z gm. Habelice, pow. piotrkowskiego, na imię Władysława Rzepkowskiego. 4275-3-2

Zaginął paszport, na imię Stefana Zawadowskiego, wydany z gminy Harchuwka, pow. sieradzkiego, 4585-3-2

Zaginęła karta od paszportu na imię Oskara Dero wydana z fabryki Franciszka Ramischa. 4301-3-2

Zaginął paszport, wydany z gubernii kaliskiej, powiatu tureckiego, gminy Niewiesz, na imię Jana Zaremby 4292-3-2

Wygumunt Lewandowski zagubił paszport, wyd. z magistratu łódzkiego. 4301-3-2

Zaginęła karta od paszportu, na imię Eugenii Makiewicz wydana z fabryki Heincla i Kunitera. 4328-1

Zaginął kwit od paszportu, wydany z fabr. Jana Kuntzela, na imię Adolfa Szulca. 4325-1

Zaginęła karta od paszportu, wydana z fabryki Hugona Wulfsohna, na imię Stefana Bonacińskiego. 4323-1

Zaginęła karta od paszportu, wyd. z fabr. M. Kohna, na imię Bolesława Pliśckiego. 4323-1

Zaginął paszport, wyd. z gminy Poddebice gub. kaliskiej, na imię Teofila Szmajdzik. 4305-3-1

Zaginął paszport na imię Henryka Haberskiego, wydany z magistratu m. Łodzi. 4310-3-1

Zaginął kwit za N 738, wydany przez siołtysa kolonii Zubardz, na imię Tomasza Targos, w przyjęciu sumy rb. 25, na rzecz budowy rzeźni Bałuckiej. Kwit powyższy uważa się za nieważny.

Dr. H. Sadkowski
Piotrkowska 120.
Przyjmuje z chorobami wewnętrznymi (spec. żołądka i kiszki).
Codziennie od 8-10 rano i od 5 do 7 po poł. Telef 23-10. 259

Dr. W. Outkiewicz
Specjalności choroby skórne weneryczne 8^{1/2}-10^{1/2}, rano i od 4-7^{1/2}, w. W niedziele od 9-12 rano. Zielona 19. 347r.

Dr. LITMANOWICZ
Krótka 12.
Choroby nerek, pęcherza, cewki i t. p.
Przyjmuje do 10 rano i od 4-6. Telefon 18-61. 3011

Przejazd M 8. (stary) Telef. 17-14
Dr. FRANCISZEK KOZIOLKIEWICZ
mieszka obecnie Przejazd M 8 front, 1-e piętro.
Przyjmuje od 9^{1/2}-12 i od 6-8 w.

Dr. H. Rueger
Nawrot M 1.
Choroby wewnętrzne.
Przeja. A. Pol. 4-6

Wyższa szkoła kroju i szycia

„Józefiny”

Nagrodzona na wystawie pracy kobiet w Warszawie—złotym medalem w Belgii—srebrnym i dyplomami uznania.

Lódź, Piotrkowska № 34.

Kursy wyższe i niższe. Metoda kroju podług systemu francuskiego i angielskiego. Gruntowna nauka pasowania, mierzenia i upinania. Dla początkujących przygotowawczy kurs szycia. Przy szkole duża pracownia sukien, gdzie uczenie nabierają wprawy i gustu. Po złożeniu egzaminu w Cechu uczenie otrzymują patenty cechowe lub świadectwa prywatne. Kursy wieczorowe dla pracujących pod osobistym kierunkiem właścicielki. 3456

Na miejscu duży wybór manekinów.

**Do wydzierżawienia zaraz
młyn parowy**

przenny i żytni w Rokiciu, przy Łodzi, składający się z 11 stołów walcowych i 4 par kamieni, ze składem 3-piętrowym i mieszkaniami.

Wiadomość u Sukcesorów T. Adamek, Łódź, ul. Wólczańska № 77. 1742

Przechowanie mebli

(składy własne)

Przeprowadzki i opakowanie

PIERWSZY W ŁODZI ZAKŁAD PRZEWOZOWY

Skwerowa № 18. — Konstanyńska 14.
Telefon 18-08. — Telefon 13-36.**A. JANOWSKI** 1365**PIERWSZA LECZNICA
lekarzy specjalistów
dla przychodzących chorych**

Piotrkowska 45 (róg Zielonej). Tel. 90-13.

Wewnętrzne i nerwowe dr. Szwarowasser od 10—11 i 4—5 codziennie.

Choroby skórne i weneryczne dr. L. Prybulski niedziela, wtorek, czwartek, piątek od 1½—2½, sobota, poniedziałek, środa, od 8—9 wieczorem. 3861

Choroby chirurgiczne dr. M. Kantor od 2—3 i od 7—8 w. codz

Choroby kobiece dr. M. Papierny od 5—4 codziennie.

Choroby oczu dr. B. Donchin. Poniedziałek, wtorek, środa, czwartek od 9—10 rano. Niedziela, piątek, sobota od 1—2 po poł.

Choroby nosa, uszu i gardła dr. C. Blum. Poniedziałek, wtorek, środa, czwartek od 1—2. Piątek, sobota, niedziela od 9—10 rano.

Choroby dzieci, miejsca porad dla matek dr. Lipszyo codz. od 1—2.

Analiza krwi, wydzielin, moczu. Szczepienie ospy od 1—2 po południu. Badanie matek. — Porada dla niezamożnych 50 kop. —

**Restauracja II-go rzędu
przy ulicy Zawadzkiej № 7**

(HOTEL EUROPEJSKI)

poleca się Szanownej Publiczności z wyborową kuchnią, wszelkimi trunkami krajowymi i zagranicznymi po cenach umiarkowanych. Kuchnia prowadzona pod zarządem specjalisty-kuchmistrza warszawskiego z hotelu „Bristol“.

Z poważaniem **W. ZBONIKOWSKI.**
Telefon № 9-86. 1778**Miasto Ogród Łódź**

Dla zbudowania miasta ogrodu przeznaczono 23 morgi do parcelacji na 60—80 działki. Oddalone są o 2 wiorsty od miasta, położone przy szosie pabianickiej. Miasto ogród otrzyma aleje drzewne (30 łokci szerokie 4 rzędy drzew) i 32,000 łokci kwadrat parku. Będzie w nim zaprowadzone elektryczne oświetlenie i woda z własnej stacji. Jest też plac na szkołę i do składania cegły. Ulice i domy będą razem przyłączone do kanalizacji.

Dogodne warunki spłaty.

Blizszych szczegółów jak zapłaty i tak warunków udziela Biuro Miasta Ogrodu, Główna 51 I-sze piętro. 1768

Lokal do wynajęcia

z elektrycznym oświetleniem, piwnicami przy ul. Spacerowej 29 na sklep, restaurację lub biuro techniczne. Wiadomość w biurze K. Stebelskiego, Mikołajewska 22. 1764

W IV klasowej Szkole Filologicznej Polskiej**J. Radwańskiego w Łodzi, Zawadzka 9**

egzaminu przedwakacyjnego dla kandydatów nowych zaczną się dnia 4 czerwca. Podania z załączeniem metryki urodzenia i świadectwa powtórnego szczepienia ospy przyjmuje kancelarya szkoły w dni powszednie w godzinach biurowych. 1495

Zaginął pies

duży, żółtej maści z obrozą bez napisu, wilkołak, wabi się „Arkani” prosi się o odprowadzenie za nagrodą na ul. Przejazd № 12, L. Dominiak. Nieprawo właściciel będzie pociągnięty do odpowiedzialności sądowej. 1770

Zarząd Drogi żel. Fabryczno-Łódzkiej

niniejszem podaje do powszechnej wiadomości, że na stacji towarowej Łódź-Fabr. w dniu 13/26 maja 1913 roku o godzinie 10 rano na zasadzie artykułu 84 Ogólnej ustawy ros. dróg żelaznych będzie sprzedany z głośnej licytacji transport cebuli przybyły przy liście przewozowym Kielce Nad. 149924, wysyłający Mendel Wajcman dla G. Kornberga, zaliczenie 14 rb. 50 kop. W razie gdyby licytacja w dniu wyżej oznaczonym do skutku nie doszła, to powtórna ostateczna sprzedaż odbędzie się na stacji Łódź-Fabryczna w dniu 14/27 maja 1913 roku o godzinie 10 rano. 1507

Dr. B. REJT

Średnia 5. Średnia 5.

Sp. choroby skórne, włosów, weneryczne; moczopłciowe i kognetyka lekarska. Leczenie syfilisu salvarsanem Ehrlich-Hata 608 i 914 (wśródżylnie). Leczenie elektrycznością: elektroliza (usuwanie szpecących włosów) i oświetlenie kanału (uretroskopia). Godziny przyjęć: od 9 i pół do 12 i pół i od 5 do 7 i pół wiecz. w niedzielę od 10-ej do 2-ej po południu. Dla W. Pań osobna poczekalnia. 1281

Dr. Eugenia**KERER GERSZUNI**

choroby kobiece.

Piotrkowska 121, tel. 18-07, przyjmuje codziennie od 5—6 po poł. W niedzielę od 9—12-ej. 2721

Dr. med. Leyberg

Ch. skóry, weneryczne i moczopł. Godziny przyjęć: 10—1 i 6—8. Dla pań 5-6 poczekalnia oddzielna. W niedzielę od 8—1-ej. Krótka 5, telef. 28-50. 1387

Dr. med. J. Szwarowasser

Piotrkowska 18.

Choroby wewnętrzne i nerwowe. Specjalnie: choroby żołądka, kiszek i przemiany materii (cukrowa, podagra, otyłość itd.). Niezbędne dla dyagnozy analizy chemiczne i bakteriologiczne, wydzielin krwi w laboratorium własnym. Od 1—1 rano i od 5—7½, po południu. 108

Dr. M. PAPIERNYAKUSZER I SPECYALISTA
CHOROBY KOBIECYCH
ulica Południowa Nr. 23
Telefon 16-85.

Przyjmuje do 11 rano i od 4½, do 6½ po poł. 353

Dr. Feliks Skusiewicz

Andrzeja 13

Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.

Przyjmuje: od 9½, do 11-ej i od 5—8. W niedzielę i święta od 9½, do 12-ej. Telef. 28—28. 507-r.

Dr. Sonenberg

Choroby, skóry, dróg moczowych i weneryczne. Cegielniana 14. Od 11-1 i 5-7½.

Dr. A. Groszlik

Zachodnia 68, (przy Zielonej). Choroby skóry i włosów, weneryczne i dróg moczowych. Instytut Röntgenologiczny i światłolecznicy. Badanie krwi na syfilis. Od 8½—11½, r. i od 5—2. Niedziela i święta 9-12 r. 305

— Egzystująca od lat 22 —

Pracownia haftów**oznaczenia bielizny****B. MAJURKIEWICZOWEJ**

Przejazd 16 — m. 24.

Poprzednia oficyna, 2 piętro.

- Przyjmuje się uczennice. -

D. Mittelstaedt

Mikołajewska 67.

Przyjm.: od 8—9 i pół rano i 5—6 i pół po poł. w niedzielę i święta tylko rano od 8—10

Dr. med. Z. GOLC

Choroby skórne i weneryczne

ul. Mikołajewska 18.

Godziny przyjęć: od g. 9—12 i od 4 i pół do 7 i pół wiecz., w niedzielę i święta od 9 do 12 i pół. Telefon Nr 20-60.

Dr. Wacław BernardCHOROBY WENERYCZNE,
SKORY, DROG MOCZOWYCH
Spacerowa № 40przy Andrzeja
9—12½, r. i 5—7½. w.) 1483**Dr. med. P. Langbard**

Zawadzka 10.

b. asystent kliniki berlińskiej, specjalista chorób, wenerycznych, skórnych, włosów niemocy płciowej. Przy leczeniu syfilisu stosowanie preparatu „608” i „914”. Leczenie za pomocą elektryczności (elektroliza). Masaż wibracyjny. Badanie nerek, pęcherza i kanału. Endoskopia i cystoskopia. Godziny przyjęć: od 9-1 i od 4-8 dla pań od 5-4-ej. 2

Dr. med.

G. ZAND-TENENBAUMOWA
Piotrkowska 145, tel. 24-16.

Akuszerya, choroby kobiece i narządów moczowych (cystoskopia i ureteroskopia). Przyjmuje od 8-ej do 6-ej. 1714

Choroby weneryczne
skórne i moczopłciowe**Dr. Stanisław Piekarski**

PIOTRKOWSKA № 115.

Przyjm.: od 9—10 rano i od 5—8 wiecz., kobiety od 4—5. 1331-r.

D-ka Felicya Goldberg

Mieszka obecnie

ul. Piotrkowska 107.

Dr. S. SZNITKIND

Średnia 2. 1117

Choroby skórne, (włosy), i moczopłciowe, kosmetyka lekarska weneryczna. Przyjmuje od 8-ej do 12-ej po poł. i od 1 i pół do 6 w. w. damy od 4 i pół do 6-e

Dr. med. Bolesław Kon

PIOTRKOWSKA 56.

choroby uszu, nosa, gardła i chirurgiczne 3617
przyjmuje do 11 r. i od 4—7 popoł.

Dr. med. W. KOTZIN

Ul PIOTRKOWSKA 71

Choroby serca i płuc,
przyjmuje od godz. 10—11 rano
i od 4—6 pp. 2763r
№ telefonu 21-19

Choroby uszu, gardła i nosa

Dr. B. CZAPLICKI
ordynator szpitala Anny-Mary i
Piotrkowska № 120.

Przyjmuje od g. 11—12 rano i od 5—6½, p. p. w niedzielę i święta od 10—11 rano. 3474

PATHE SALON, Piotrkowska 53

kształci słuch, budzi zamiłowanie do muzyki, gdyż za **5 lub 10 kop.** każdemu daje możność zaznajamiania się ze słynnymi i najnowszymi utworami muzycznymi w wykonaniu pierwszorzędnych solistów i chorów, znakomitych śpiewaczek i śpiewaków. W. Pathé Salonie można (za 5 lub 10 kop.) słyszeć ulubione piosenki wszelkich narodowości śpiewane przez siły operowe i kabaretowe. Obszerny dział humorystyczny.

Pathé-Salon zaopatrzony jest w elektryczny wielkich rozmiarów aparat (urządzony przez inżyniera S. Baruch), wytwarzający ozon, który dezynfekuje aparaty, zabija wszelkie bakterye i wytwarza czyste i zdrowe powietrze. Aparat ten systemu „Elworthy-Koelle” jest uznany przez higienistów jako pierwszorzędną zdobycz techniki.

Uwaga: Kto nie lubi ścisiku, komu zależy na czasie, niechaj odwiedza Pathé Salon między 10—5 po poł. w dni powszednie.

DYREKCYA.

1724

Gotujcie na gazie!

Czysto,
wygodnie,
hygienicznie,
tanio.

Gazowe kuchnie w wielkim wyborze
na składzie.

1045

Gazownie miejskie w Łodzi, Targowa 34.

Dyrekcja Zgierskiej 7-kl. Szkoły Handlowej

niniejszem zawiadamia, że egzaminy wstępne do klas przygotowawczej, I, II, III, IV i V odbywać się będą d. 10, 11, 12 czerwca. 28, 29 i 30 sierpnia.

Podania składać należy na imię dyrektora szkoły.

1670

DOBRE GOSPODYNIE

używają do pieczenia ciast, tortów i t. d.
D-ra Oetkera proszku do pieczenia

„BACKIN”

Sprzedaż w handlach kolonialnych i składach aptecznych, gdzie też wydawane są bezpłatnie broszurki z przepisami o pieczeniu.

Prosimy zwracać uwagę na opakowanie w różowych torebkach z podpisem D-ra Oetkera.

Przedstawiciel **Gustaw Rosenthal w Warszawie, Żabia M 9.**

Mousseline-de-line

Charmeuse, Satine i Batysty

oraz różne letnie materiały w najnowszymi deseniami i dużym wyborze

POLECA:

O. BAUMOWA,

Wólczańska 95, I piętro

Tanio, dobrze,
nawet bez
PIENIĘDZY!!!

poważecznie znana firma
Sprzedaje na sezon 1913 r. nowe typy rowerów:

Szosa, wyselgowe i damskie najpierwszych w świecie wypróbowanych angielskich marek B. S. A. Triumph, Raleigh, Rudge-Witworth i Ormonde po niezwykle przystępnych cenach, a także na warunkach rozplaty do 30 miesięcy, począwszy

od **8.50 kop.** miesięcznie.

Ceny got. od rb. 65.

Największy dom Automobilowo-Rowerowy

„The New
Maison-Ormonde”

Warszawa, Nowy Świat 72.
Oddział w Łodzi, ul. Spacerowa № 40.

Cenniki bogato ilustrowane bezpłatnie. 881

Okazyjnie!

Hafty kaliskie i szwajcarskie firanki, sztory i portyery. Resztki na kostyminy i bluzki, żabo oraz koszule damskie haftowane. Muslin de lain. Ceny fabryczne. Wielki wybór. **Andrzeja 4 m. 2.**

Dla inteligentnych panów

dwa pokoje

widne, słoneczne, każdy z osobnym wejściem przy bezdzietnej rodzinie zaraz do odnalezienia za przystępną cenę z meblami lub bez. Wiadomość: Długa № 145, m. 10—11. 1684

PENSYONAT W GŁOWNIE

5 minut pieszo od stacyi

otwarty zostanie 5-go czerwca

35 pokoiów z komfortem umeblowanych
Z KANALIZACYA

Przy pensyonacie: jadalnia z osobnymi stolikami, sala do zabaw z fortepianem, sala bilardowa, tenis, krolek, kregle, wanny, prysznic. Pokoje od 2 rb. 20 kop. do 2 rb. 90 kop. z całodziennem utrzymaniem.

Otwarcie 5-go czerwca. ■ Otwarcie 5-go czerwca.

4 pociagi dziennie, z których jeden nowowprowadzony wychodzi z Głowna o godz. 7-ej rano i 8-ej jest w Łodzi. Wychodzi z Łodzi o godzinie 10-ej wiecz., przychodzi do Głowna o godz. 11-ej wiecz. 1672

Pierwsza nowoczesna fachowa szkoła kroju i szycia

K. ZDYBICKIEJ

Łódź, ul. Spacerowa № 37.

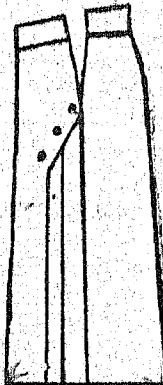
Absolwentki pierwszorzędnej angielsko-francuskiej Akademii krawieckiej: Wiedeń, Praga czeska. (Nauka kroju artystycznego). Każda z uczenic w ciągu miesiąca obznajmia się z najnowszymi pięćdziesięcioma modelami. Fachowcy zdolni ucząją się kroju teoretycznie moim systemem przez kilkanaście godzin. Po ukończeniu wydaje świadectwa i dyplomy z prawami. Przy zakładzie naukowym znajduje się pierwszorzędną pracownia sukien i okryć damskich pod kierunkiem K. Zdybickiej.

BUCHALTER-BILANSISTA

z długoletnią praktyką w kraju i zagranicą, rutynowany handlowiec i bankowiec ustusunkowany, ze znajomością polsk., niemieckiego i rosyjskiego języka poszukuje posady

BUCHALTERA lub ZARZADZAJĄCEGO

Łaskawe oferty uprasza się pod „R. S. 100” w Adm. Rozwoju Stanisław Ruździński, szosa Pabianicka 20, m. B. 1467

Sprzedaz form papierowych i naszytek

uczenie na w. materialach.

1754

CASINO ZEMSTA

wstrząsający dramat z życia cyrkowego w 7 częściach, w wykonaniu znakomitych artystów królewskiego teatru w KOPENHADZE. Artystyczna serya „Mordisk”.

Dziś, jutro i w piątek 24-go maja ostatni raz „Pokson detektywem” amerykańska komedia w wykonaniu znakomitego komika Poksona.

„BYTTA” dramat w kolorach.

Orkiestra koncertowa „Sextet”.

Ból głowy i Migrenę

ZADAO PROSZKÓW
z kogutem

natychmiast usuwa „Migreno-Nervosin” bezwarunkowo pewny i nieszkodliwy roślinny środek. Są już fałszyfikaty! Więć żądać w aptekach i składach aptecznych proszków wyrobionych tylko w Płocku i z podpisem wynalazcy A. Gąseckiego na każdym. Proszek 10 kop. 417

W dniu 6 lutego r. b. została otwarta przy ulicy Zgierskiej № 64, Kasa pożyczkowa p. n.

Bałucki Lombard Prywatny.

Pod zastaw przyjmuje wszelkiego rodzaju towary i przedmioty wartościowe. Biuro otwarte codziennie od 9 rano, do 4-ej po południu. 715

Ważne dla pań!

Gotuj na zapas w konserwatorze oryginalnym J. Wecka, szparagi, groszek zielony, szabelbon, owoce i t. p., a przez całą zimę mieć je będziesz świeże, zdrowe tanio. Szkła i aparaty Wecka trzymają stale na składzie w dużych ilościach wytwórni reprezentanci J. Wecka.

Krzysztof Brun i Syn w Warszawie, plac Teatralny. 1501
Cenniki na żądanie franco, bezpłatnie.

Inspektor

4-o kl. prywatnej z prawami rządowych miejskiej szkoły W. I. JEWCEHEWICZA
Konstantynowska № 72

niniejszem zawiadamia, że do wakacyi będą odbywały się egzaminy wstępne do przygotowawczej młodziej i starszej klasy, jak również do I-ej i świeżo otwierającej się II-ej klasy od 20-go do 28-go maja b. r. st. st., a po wakacyach od 20-go sierpnia st. st. Podania przyjmuje się codziennie od godziny 12-ej do 3-ej po południu. Żydzi przyjmowani są bezprocentowo. Wpis od 40 rb. do 60 rubli rocznie. 1704

PIERWSZA SZKOŁA RĘKODZIELNICZA

nagrodzona wielkim medalem złotym na wystawie rzemieśln. w Łodzi
A. Krowickiej i L. Jasińskiej
ulica Karola Nr 16. 5801

Zapis codziennie od 3—6 pp. oprócz niedziel i świąt. Szkoła wydaje świadectwa z prawem szkół rękodzielniczych w Warszawie

Eleganckie Ubiory Męskie

zupelnie odpowiednie na każdą figurę, wykonywane z najwykwintniejszych angielskich nowości. 521

ALBERT NIEGEL WROCLAW
KRAWIEC

12. ULICA JUNKERN 12. naprzeciw Kisslinga

Konaktor odpowiedzialny St. Łapinski.

BARDO DUZO OSÓB POLEPSZYŁO SWOJE ZDROWIE I TAKOWE UTRZYMUJE RZECZ UŻYWANIE

PARAFKICH

PIGULEK PRZECIWCZYSZCZAJĄCYCH

D-ra KOWENA

(Dr. CAUVIN)

Oczyszcza i reguluje czynność nerek. Zawsze przynosi ulgę.

Pigułki KOWENA

są do nabycia we wszystkich aptekach i w PARYŻU, Fg. Śr. Lania 147.

5913

PRZECIWRZĘZĄCZCE

Najnowszy środek

„Salo-Pichilin”

wynalazek aptekarza B. Koncłima w Petersburgu, działa szybko i radykalnie, przez lekarzy jest uważany za środek racjonalny.

Działa również skutecznie w przypadkach ostrych, jako też i chronicznych i w przeciągu krótkiego czasu usuwa najuporczywsze wydzieliny.

Sposób użycia: do każdego pudełka. Prawdziwy tylko w pudełkach metalowych po rb. 1— i rb. 2 kop. 80.

DO NABYCIA: w APTECE Miodajowskiego i Topilskiego w Warszawie, Leszczyńska 13. tel. 80-85. Wysył. za zaliczen. Przesyłka podług taryfy pocztowej.

SKLEP

do sprzedania

NOWAKA Nr. 19.

5—4 pokoje

z kuchnią, wygodami i 1 pokój z kuchnią od 1-go lipca do wynajęcia. Oglądać można: Główna № 51, wiadomość: Nawrot 53

Świerzbę

pryszczki i męczące swędzenie najlepiej wyleczy MYDŁO z zapachem i KREM aptek. Lipińskiego cena razem rb. 1 kop. 25 Sprzedaw. w aptekach i składach aptecznych. Wysyłam za zaliczeniem pocztowym. Adres: Warszawa — Mokotów Apteka Ed. Lipińskiego skrzynka pocztowa 481. 145

W Łodzi „Rozwoju”, Przejazd № 8.

Lis pewnej damy rosyanki.

Pani Sabicznikoff, żona pewnego kupca z Odesy, napisała do d-ra Belloca list niżej podanej treści:

Cierpięca już od dwóch lat na katar kiszek, próbowałem w ciągu tego czasu tysiąca przeróżnych lekarstw, lecz ku wielkiemu memu zmartwieniu nie było w stanie nic mnie wyleczyć. Wypadkowo usłyszałam o Węglowych pastylkach Belloca i o ich cudownych skutkach. Namiętnie chwyciłam się tego środka w nadziei znalezienia w nim ulgi w mej chorobie. W przeciągu dwóch i pół tygodni zazywałam codziennie po 3 pastylki. Po upływie dwóch dni nie miałam już bólów po jedzeniu, chociaż przedtem czułam zawsze silne bóle i żołądek napętlony. Obecnie trawię doskonale, stołek mam łatwy i regularny zyskałam apetyt i zdrowie. Dziękuję panu z całego serca”.

Podpisano: Marya Aleksandrowna Sabicznikoff.

Odesa, 8 Kwietnia 1898 roku,

Zazywanie Pastylek Belloca w dozach 2 lub 3 pastylek po każdym posiłku, rzeczywiście wystarcza, aby wyleczyć w przeciągu kilkunastu dni choroby żołądka nawet najwięcej zadawnione i odporne na wszelkie lekarstwa.

Pastyłki Belloca przyspieszają trawienie, usuwają obstrukcję, dodają apetytu i tym sposobem wpływają na ogólne polepszenie się stanu zdrowia. Są one jedynym środkiem przeciw ociążłości po jedzeniu, migrenie, spowodowanej złem trawieniem, kwasom, odbijaniu się i wszelkim nerwowym bólom żołądka i kiszek.

Pastyłki Belloca mogą tylko pomódz, a nigdy zaszkodzić, Dostać ich można we wszystkich aptekach.

Próbowano naśladować Pastyłki Belloca, lecz okazały się one bezskutecznymi, gdyż źle je preparowano. Aby uniknąć pomyłki, prosimy uważać, czy na etykiecie na pudełeczku znajduje się nazwisko „Belloc” i adres laboratorium: Maison L. Frère, 19, rue Jacob Paris.

P. S. Na żądanie Pastyłki Belloca można zamienić Węglem Belloca w proszku, zazywając go po 2 lub 3 łyżeczki po każdym posiłku i przy pojawieniu się bólów. Skutki będą te same i wyleczenie zarówno pewne.

Pastyłki Belloca są nadzwyczaj skuteczne dla uchronienia się od epidemii cholery.

Węgiel Belloca zawiera tylko czysty węgiel. Wystarcza rozmieszać jedną łyżeczkę w czwartęcej szklanki wody i wypić.

Składy w Łodzi: M. J. Hiller, ul. Piotrkowska; „Ludwik Spiess i Syn”, ul. Piotrkowska 107; Gustaw Rosenthal skład apt., ul. Mikołajewska № 18; A. Lipiński skład apt., ul. Nowomiejska 1.

Cena pudełka Pastylek Belloca 1 rb. 2915

Nowo!wo zony skład wędlin

z salą do spożywania gorących wyrobów na miejscu, polaca się uwadze Sz. publiczności.

Z poważaniem JAN KIJAK,

Piotrkowska 71, vis. aviz (Pasażu Meyera). 415

Do sprzedania

z powodu działów rodzinnych ewentualnie do wydzierżawienia na dogodnych warunkach w całości lub częściowo

Osada młynarska i fabryczna:

1. Młyn wodny z turbiną o 60 siłach, 2 pary walców, 3 pary kamieni oraz kompletne urządzenie. 2. Reiseria z farbiarnią i centryfugą z wodną turbiną o 80 siłach, zapas wody na 200 sil. 3. 40 morgów ziemi, łąka, olszyna, ogród, hodownia karp. 4. Wiorsty od stacji Główno kolei Kaliskiej, Wiadomość: Łódź, l. Przejazd 30, m. 27. 1478

Wydawca W. Czajewski